

**Amgwesewei wi'gatign
ta'n Poligap ewi'gmuaji
Golintewaq
Gegnugwataqan ugjit ula
wi'gatign**

Ula na amgwesewei wi'gatign ta'n Poligap ewi'gmuapni Golintewaq. Ewi'gmuaji ugjit tlimanew ta'n telteg tla'taqatijig, negmow ta'n teli gtlams'tasultijig Westaulgewigtug.

Nat goqwei gis tliaq Golintg ta'n mo gelu'lgtnug aq Poligap getu naqa'latl ta'n wen pata'tegelij.

Etna na Poligap ta'n poqji tl pestung'p na'te'l aq pugwelgig getlams'tua'titl Westaulgl ta'n tujiw nutmi'tij na Gelu'lg Glusuaqan. Etna na gtlams'tmewinn'g ta'n tleiawijig na a'sutuo'guomei mawio'mi na'te'l.

Na gjigan Golint na mawi ms'gi'g gutan Aggaiae'gati. Aggaia na newgte' Lo'me'gati. Nige' gisgug tleiawig na mawi ms'gi'g maqamigew teluisig Gli'ge'gati. Me' gatu pugwelgl lugowaqann elugwatmi'tij na'te'l. Na mimajuinu'g me'go'ltijig muta Gli'gewaq gatu wesamatijig ta'n sespo'taqatijig aq pugwenniji nisgamitelmatiji pugwelgl 'nnooqta'wg.

Asgaiaji Poligap muta nigtua'la'tiji ta'n teli gtlams'tasultijig Se'susewigtug. Nigtua'lut'pnig muta mo majulgwala'tigul na wijei iganpuguilitl. Getu' tlimaji ta'n telteg tla'taqatinew. Gis pipanima'titl ugjit gelu'lg gisna mo

gelu'lgtnug malie'win. Tel'ta'sultijig etug telteg ngutugwa'lugwen ji'nmji'j gisna e'pite's.

Elt pipanima'titl gis tla'taqatijig ta'n goqwei Se'sus mo wesgutmug aq telimaji ta'n telteg tlo'ltinew Nisgam ugtmimajuinung ta'n tujiw mawita'jig ugjit emtoqwalanew Gisitegelitl.

Wesgutg na ml'gigno'ti'l ta'n Gistegelitl ignmaji mimajuinu'g ugjit tla'taqatinew ta'n tel puatmlij ugjit apoqnmuaneu'g igtigi. Wesgumatl Westaulgl ta'n tel minunsit aq ta'n ginu elt minunsultitesnu. Musga'tugsi'gw ta'n gelu'lg agnutmaqan telueg ugjit weglaal.

Ta'n pemapegsig newgtisga'q jel si'st wesgutg na mawi espe'g te's'g ml'gigno'ti ta'n Gisiteget ignmugsi'gw na gsaltuaqan. Amujpa gesalgig igtigig aq wele'waji.

Ula na mawgi'g te's'g aq Gisiteget ignmugsi'gw ms't ta'n te'si'gw na ml'gigno'ti ugjit tla'taqatinew.

Ta'n goqwei ewi'gas'g ula wi'gatignigtug

Poqtamgiaq wi'gatign ta'n Poligap etamatl Nisgaml ugjit Golintewa'q (1.1-9)

A'sutme'winu'g gi'gaita'jig aq nigtuita'jig muta majulgwala'tiji pugwelg iganpugultiliji (1.10-4.21)

Poligap telimaji, "Mut sespo'taqatinew. Amujpa ji'nm siawqatmn ugte'piteml aq e'pit amujpa siawqatmn ugji'nmuml" (5.1-7.40)

Ta'n tlo'ltitaq na mimajuinu'g ta'n emtoqala'titl Gisitegelitl (8.1-11.1)

Ta'n telteg tlo'ltinew Nisgam ugtmimajuinung ta'n tujiw mawa'laji ugjit emtoqwalanew Nisgaml (11.2-14.40)

Se'sus ta'n tel minunsit aq ginu ta'n
minua'lugsitesnu (15.1-58)

Penowo'tu'tij suliewei ugjit apoqonmuanew
ta'nig getlams'tasultijig Selusalemg (16.1-4)

Ta'n gisite'tg'p Poligap tla'tegen (16.5-9)

Ugtejgewe'l glusuaqann (16.10-24)

¹⁻² Ni'n, Poligap, epa'si aq ewi'gmuloq Golin-
teultioq, ta'n getlams'tasultioq Gjinisgamewigtug.
Ni'n aq Sostenis wel'ta'sualuleg.

Se'suguli wigumip muta Gjinisgam gisite'tg'p
ugjit apostale'witewin. Gjinisgam Gisitegegt
wigumugsioqop ugjit sape'ultinew ta'n tel
mimajultioq, nige' tleiaultioq Se'sugulieg. Na
weji mgnugsioqop aq maw igtigig mimajuinu'g
'ms't tami ta'nig elita'suala'titl Gjisaqamawminu
Se'sugulial aq emtoqwala'titl maw ginu.

³ Etawaqtmaqig Gjinisgam gujjinu aq Gjisaqa-
maw Se'suguli ta'n ilgwenugsioq, ul'telmugsinew
aq ignmugsinew wantaqo'ti 'ggamlamunuaq.

*Ta'n goqwe'l gisi ignmugsi'gul
muta tleiaulti'gw Se'sugulieg*

⁴ Apji miwatmaq 'Ntnisgamum ugjit gilew, ta'n
teli ul'telmugsioqop aq ignmugsioqop unggelu'lgm
muta tleiaultioq Se'sugulieg. ⁵ Gisi angua'tugsioq
unggelu'lgm ta'n telgi'g 'gmimajuaqanmual.
Wet sapu tl lugwet Wejuli Nisgamewigtug gis
gina'mugsioq ta'n tl lugowatoqs'p aq ta'n tl
gegnu mimajultitoqs'p. Gisi apoqonmugsioq
ta'n telewistu'tioq ugjit negm aq gis gisa'lugsioq
'ns'tmnew ugteliaqeweim. ⁶ Ta'n telimuloqop
Se'suguli gis tla'tegetew ugjit gilew na nige'
na gis tliaq. Gugunmoq 'ggamlamunual aq

na tel mimajultioq. ⁷ Gis gaqi msnmoqol ta'n tel milamu'gl Gjinisgam ugtignmatimgewe'ml, ta'n teli esgm'tioq ugjit Gjisaqamaw Se'suguli apaji pgisintew. Mo goqwei eigtnug ta'n menaq gisi msnmoqol. ⁸ Gjinisgam gugunugsitoqs'p ugpitng glapis ugtejgewei. Na na'gweg ta'n tujiw Gjisaqamawminu Se'suguli 'pgisintew. Na tujiw mo amsalteg we'jitugsiwoq. Geggumugsioq muta tleiaultioq negmeg. ⁹ Gjinisgam gis lita'sualatoqs'p muta weji wigumugsioqop ugjit wigumatultinew uggwisl Se'sugulial. Negm na Gjisaqamawminu aq tela'taqati'gw ta'n tel puatg mo ginu ta'n tel puatmuggw.

Mo gelu'lgtnug ugjit nigtuita'new ta'nig get-lams'tasultijig

¹⁰ Wijigatulti'gw, Gjisaqamaw Se'suguli ugwisunmg etawaqtmuloq, ul'te'tmug ta'n te'sioq ta'n telueioq glaman ma nigtuita'woq. Ul'te'tmug aq pas'g newgte' tlita'sultigw aq newgte' puatmug tla'taqatinew ta'n tel lugowoq Se'suguli. ¹¹ Wijigatulti'gw alt Glo'iewei wiguaq 'ms't goqwei telimipnig. Mo wel'te'ltultiwoq aq gi'gaita'ioq. ¹² Ge' na tel iga'tuap. Alt telueioqop alt piluei. Newgte'jit teluet, “Majulgwalg Poligap,” igtig, “Majulgwalg Apollos,” igtig, “Majulgwalg Pie'l,” ap igtig, “Ni'n majulgwalg Se'suguli.” 'Ms't gaq nigtuita'ioq. Mo weltenug na tela'taqatioq. ¹³ Elue'wia'tioq ta gilew. Ma gis nigtua'lawoq Se'suguli. Mo ni'n Poligap weji npmuap gujjieweigtug ugjit gilew. Mo weji sign'tasultiwoqop ni'n 'ntwisunmg. A' na moqwa'!

14 Etna na Se'suguli weji np'g'p ugjit ginu aq weji sign'tasulti'gw Se'sus ugwisunmg. Miwatmaq Gjinisgam pas'g tapusioq gilew te'sioq sign'taqapnig, na ji'nmug Glispus aq Geius. 15 Mo wen gis tluep, na gilew weji sign'tasultioq 'nwisunmg. (16 A' na nige' migwite'tm maw sign'taqapnig Stepanas aq wi'gma, pas'g mo migwite'tmug wen piluei sign'tuan.) 17 Se'suguli petgimip mo ugjit sign'tuan wen gatu petgimip ugjit tlimulinew na gelu'lg agnutmaqan. Mo espi'siwap glaman gisi ns'ttoqs'p ta'n Se'suguli teli np'g'p gujjieweigtug. Na tujiw tepawgtig ugjit gilew.

Se'suguli geggunmuaj Gjinisgam
ugml'gigno'tim
aq ugtns'tuo'tim

18 Geitu ta'n tujiw telimuj ula agnutmaqan ugjit Se'sus ta'n weji np'g'p gujjieweigtug ugjit ginu, ta'nig mo getlams'tasulti'gw teli nsngoqs'tmi'tij. Gatu awna ginu ta'nig westa'ti'gw nestmu'g ta'n tel gina'muj na Gjinisgam ugml'gigno'tim. Weji musga's'g ula gelu'lg agnutmaqan na Gjinisgam ugml'gigno'tim ugjit ugs'tawianew mimajuinu'g.

19 Gis ewi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng,

“Musga'tua's mimajuinu'g

mo tali ugtapsuninug

ta'n goqwei wesgutmi'tij.

Negmow ta'n tel'ta'sulti'tij ugs'tautaq

ta'n getu tli ntawo'lti'tij.

Mo tali ugtapsuninug.”

20 Nige' eimu'tijig ula natawo'ltijig mimajuinu'g, aq nujigina'mua'tijig, aq natawewistu'tiji

ula ugs'tqamug. Gjinisgam musga'tuaji mimajuinu'g ula ugs'tqamugewei 'ns'tuo'ti ma gisi ugs'tawiagwi wenig.

²¹ Mimajuinu'g ma gis nenua'tigul Gjinisgaml ta'n negmow teli angita'sulti'tij. Na tel'te'tg'p Gjinisgam. Mo 'gji'jia'tigul ta'n negmow teli ns'tuo'lti'tij. Awna Gjinisgam gisite'tg'p ugs'tawian ta'nig getlams'tasultijig na gelu'lg agnutmaqan ninen pestunmatmeg ta'n igtigig telui'tmi'tij 'gsnugo'qonei. ²² Na Lesui'paq getu nemitu'tij paqalawaiqaan aq mesgi'gl ta'n goqwe'l wejiaqal Gjinisgamewigtug, na tujiw 'gtlams'tasultitaq. Na Gli'gewaq gwilmi'tij 'ns'tuo'ti aq ta'n tujiw we'jitu'tij, na tujiw 'gtlams'tasultitaq. Pas'g mo telianug. ²³ Gatu ugjit ninen, ta'n tujiw pestunmatmeg Se'suguli weji np'g'p gujjieweigtug ugjit ugs'tawian negmow, na Lesui'paq mo wel'te'tmi'ti'gw ula agnutmaqan aq masgeltmi'tij aq na Gli'gewaq teluejig, “Teli nsngo'qonei.” ²⁴ Gatu ta'nig Gjinisgam gis wigmapni, gitg Lesui'paq aq Gli'gewaq na 'gtlams'tuanew ula agnutmaqan ugjit Se'sugulial na Nujiugs'tawi'wet. Wegla geggumu'tijig Gjinisgam ugml'gigno'tim ugjit ugs'tagunew aq ugtns'tuo'tim. ²⁵ Ta'n goqwei Gjinisgam tela'tegep, na mimajuinu'g teli nsngowite'tmi'tij, na me' nestue'g je mu goqwei ta'n mimajuinu'g gis tla'taqatijig. Ta'n goqwei Gjinisgam tela'tegep, na mimajuinu'g tel'ta'sijig menaqaanaq, na me' melgignaqaq je mu ta'n pas'g goqwei mimajuinu'g gis tla'taqatijig.

²⁶ Nige', nigmatut, migwite'tmug ta'n wenultioqop ta'n tujiw Gjinisgam wigumugsio'g.

Mu pugweluoqop ta'n natawo'ltioqop gisna ta'n ml'gigno'ti geggunmoqop gisna saqamawultioqop, gisna ta'n mimajuinu'g tel nemitu'tij. ²⁷ Gjinisgam geitoq ta'n tela'teget ta'n tujiw megn'p ta'n goqwei mimajuinu'g tel'ta'sultijig nsngo'qonei glaman ntaqo'qona'lataq natawo'ltijig, aq megn'p ta'n goqwei mimajuinu'g tel'ta'sultijig menaqanaq glaman ntaqo'qona'lataq melgigna'tiliji. ²⁸ Megnapni ta'n ula mimajuinu'g penoqite'tmi'tij aq masgeltmi'tij. Tel'ta'sultijig aq teli ugsua'la'tiji pa wije aq mo goqwei. Na wet tla'teget glaman gis seioqwa'tutew ta'n mimajuinu'g espite'tmi'tij. ²⁹ Na ula telueg, 'lpa ma newgte'jigw mimajuinu gisi ginite'lsigw Gjinisgamewigtug. ³⁰ Gatu Gjinisgam gis mawa'lugsi'gw Se'sugulieg aq Gjinisgam gisa'lugsi'gw 'ns'tmu'tinenu ta'n goqwe'l Nisgamewe'l wet sapu tl lugwet Se'sugulial. Negm na Se'sus ta'n tetapua'lugsi'gw Gjinisgamewigtug. Gisa'lugsi'gw ugjit Gjinisgam ugmimajuinuminew, aq ejigla'lugsi'gup elue'utigtug. ³¹ Glaman ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng teliaq, "Ta'n wen getu ginuej, amujpa ginuet ta'n Gjisaqamaw gis tla'tegep."

2

Ula na agnutmaqan ugjit Se'suguli ta'n teli np'g'p gujjieweigtug

¹ Ta'n tujiw pegisinineg, nigmatut, pestunmuloqop Gjinisgam ugteliaqeweim ta'n nige' sa'q mo geitas'gtugup gatu nige' musga'tugsi'gw. Mo e'wmuapnn metue'g

glusuaqann aq espe'g gina'masuti gatu ta'n teli ns'tmu'tioq. ² Gisita'siap pas'g usgutmulinew Se'suguli ta'n teli np'g'p gujjieweigtug ta'n teli pgiji wijitgweiuloq. ³ Ta'n tujiw pegisinineg, menaqanaiap, jipasiap, aq nespi neng'tesinap. ⁴ Mo espi'siwap ta'n tujiw pestunmulo'q gatu Wejuli Nisgam na Nujiapoqonmuet wet sapu tl lugwet ni'neg, aq maw ugml'gigno'tim. Musga'tuloqop ula agnutmaqan wejiaq Gjinisgamewigtug. ⁵ Etna na ula ugjit iga'tuoq ta'n teli gtlams'tasultioq Gjinisgam ugml'gigno'timg je mu mimajuinuweui ns'tuo'ti.

Gjinisgam ugtns'tuo'tim

⁶ Nestuewo'qwa'p ta'nig gis Gjinisgamewigtug gisigu'tijig. Mu na n's'tuo'ti ta'n tleiawig ula ugs'tqamug, gisna 'ns'tuo'ti ta'n tleiawig ta'nig iganpugultijig ula ugs'tqamu ta'n pemi n'tu'tij ugml'gigno'timuow. ⁷ Wesgutmu'g Gjinisgam ugtns'tuo'tim ta'n mingwa'tas'g'p aq mo geitas'gt nugup mimajuinuigtug. Gjinisgam gi's gisi mng'p aq gisite'tg'p ugjit gepmitelmugsinenu gesgmnaq ugs'tqamu gisita's'gt nugweg. ⁸ Na iganpugultijig ula ugs'tqamug mo geitua'tigup Gjinisgam ugtns'tuo'tim. Gji'tu'tisn, mo gujjiewtawi'tisoq Gjisaqamawul ta'n mestai assusit aq maw gepmite'tasilitl wa'so'q. ⁹ Gatu ta'n tel wi'gas'g,
 “Ta'n goqwe'l Gjinisgam gisa'toqop
 ugjit ta'nig gesala'titl,
 menaq mimajuinu nemitu'ti'gw
 gisna menaq nutmi'ti'gw
 aq menaq uggamlamung iga'nug.”

10 Gatu nige' ginu geitu'g ta'n goqwei mimgwa'tas'g'p muta Gjinisgam petgimapnn Wejuli Nisgaml na nmuelitl gnuatugsinenu. Wejuli Nisgam panwijgatg'p 'ms't goqwe'l Nisgamewe'l ta'n mo geitas'gtugupnn aq elasa'toq, musga'tugsinenu aq gi's gisi musga'tugsi'gw. ¹¹ Mo wen gisi gji'tuaq ta'n wen pilue'l tel'ta'silij gisna ta'n tele'lij pas'g na mimajuinu. Aq mo wen gisi gji'tuaq Gjinisgaml ta'n tel'ta'silij pas'g Gjinisgam ugjjajaqamijl na Wejuli Nisgaml. ¹² 'Ms't wen geggunatl ugjjajaqamitl gatu mo negm nestmug ta'n goqwe'l Nisgamewe'l. Gatu awna ginu ta'nig getlams'tasulti'gw Se'suguliewigtug Gjinisgam ignmugsi'gw Wejuli Nisgaml. Na tujiw 'gjitutesnu 'ms't goqwei ta'n Gjinisgam gisi ignmugsi'gup.

¹³ Glaman ninen wesgutmeğl ta'n Wejuli Nisgam wej gina'-masultieg, mo ta'n goqwe'l wej gina'masultiweg mimajuinuigtug. Wegla gegnua'taqatjig Gjinisgam ugteliaqeweim ta'nig gegguna'titl Wejuli Nisgaml ugtinnewaq. ¹⁴ Gatu mimajuinu'g ta'nig mo gegguna'tigul Wejuli Nisgaml ugtinnewaq, ma gisi msnmi'tigul ignmatimgeve'l ta'n wejiaqal Wejuli Nisgamewigtug aq ta'n goqwe'l Wejuli Nisgaml egina'matl. 'Lpa ma gisi ns'tasigw, gesi ngowite'tgl aq mo wetapsuninug ugjit negm. Muta mo Wejuli Nisgaml ugtinneg eimligul ugjit gina'magul. ¹⁵ Na mimajuinu ta'n geggunatl Wejuli Nisgaml ugtinneg gisi ilsuttew 'ms't goqwe'l ta'n tel gelu'lg'l aq ta'n teli ugtapsunigl. Gatu ta'n wen mo geggunagul Wejuli Nisgaml ma gisi ns'tasigul ula mimajuinu'l. ¹⁶ Ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng,

“Lpa ma wen menaq geituagul
 ugtangita'suaqanm Gjinisgam
 ta'n mestai assusit.
 Menaq wen gis tlimatal
 ta'n tla'tegelital.”

Gatu awna ginu ta'nig getlams'tasulti'gw
 geggunu'g Wejuli Nisgam ta'n musga'tugsi'gw
 Se'suguli ugtangita'suaqanm.

3

Gjinisgam uglugowinumg

¹ Nigmatut, ma gis tl glululoq 'st'ge' ta'n tel
 glulieg ta'nig gigji majulgwala'titl Wejuli Nisgaml.
 Amujpa na tel glululoq 'st'ge' mimajuinu'g ta'n
 menaq gawasga'lugwi'tigul lue'utigtug aq menaq
 mesna'tigul Wejuli Nisgaml. Tel glululoq st'ge'
 mijua'ji'jg muta tel pmita'ioq 'st'ge' atel poqji
 gtlams'tmu'tioq. ² Amujpa na tmg gopisunji'jg
 mlagejg ignmujig, gesgmnaq gisgajeiug mijip-
 jewei smugsin. Pa na gilew wije, amujpa sangew
 gegina'muloq gesgmnaq gisgajo'ltiwoq goqwei
 metue'g gisi ns'tmu'tinew. Aq we'gaw nige' menaq
 gisgajo'ltiwoq. ³ Ta'n tujiw wisgualtultioq aq
 gi'gaita'ioq, wije telo'ltioq pa wije aq ta'nig mo
 majulgwala'tigul Gjisaqamawl. Musgalsultioq na
 me' mijua'ji'juultioq aq me' mnaq ignmuawoq
 Wejuli Nisgam ilgwenugsinew. ⁴ Siaw wisgualtul-
 tioq ta'n telueioq, “Ni'n majulgwalg Poligap,” aq
 igtig, “Ni'n majulgwalg Apollos.” Wije telo'ltioq
 pa na wije aq ta'nig mo majulgwala'tigul Gjinis-
 gaml. Musgalsultioq teli apje'jg ta'n tel lugutioq
 Gjinisgamewigtug.

5 'Lpa na ninen Poligap aq Apollos mo wenig? Ninen pas'g Gjinisgam ugtlgowinumg, ta'n ilgwenuleg'p ugjit 'gtlams'tmu'tinew Gjinisgamewigtug. Ala wen ap igtig elugwatmeg 'ntlgowaqaninen, ta'n Gjisaqamaw ignmugsieg'p. 6 Apollos aq ni'n pestunmatmeg Gjinisgam ugglusuaqanml aq gilew nutmoqol. Maw lugutieg Gjinisgam. Na pa na wijeı aq nuji iga'taqu'tijig. Newgte'jit iga'taqug 'sginminn aq igtig samqwana'teget gatu Gjinisgam gisa'toqop nigwen. 7 Ta'n pas'g wen gis iga'taqutew aq ta'n pas'g wen gis samqwana'tegetew gatu pas'g Gjinisgam gisa'tutew nigwen. 8 'Ms't wen geggung ta'n tl lugwetew. Newgte'jit iga'taqug aq igtig samqwana'teget. Gjinisgam apangituatal ingute'jilitl ta'n telamu'g 'lgowaqan gisa'toq. 9 Ninen pestunmatmeg Gjinisgam ugglusuaqanml. Gjinisgam gisa'toq nigwen 'ggamlamunuaq. Gilew pa wijeı aq Gjinisgam ugtiga'taqanml. Elt gilew pa wijeı aq Nisgamewei wen'ji'guom.

*Ta'n wen getlams'tasit amujpa ango'tg
ta'n teli iga'tg epganaqataqanigtug*

10 'Ntlgowaqan elugwatmap e'wmap ta'n goqwe'l Gjinisgam ignmuipnn. Pestunmatmuloqop Se'suguli pa wijeı aq mujgajewei nuji'teget iga'toq gelu'lg epganaqataqan ugjit wen'ji'guom gatu ap igtig mimajuinu ewi'gatg. Ingute'jit amujpa na ango'tg ta'n teli iga'tg. 11 Pas'g newgte' epganaqataqan eteg ugjit mimajuinu ewi'gatg Gjinisgamewigtug. Gjinisgam gi's gisa'lapnn Se'sugulial 'ngute'tilin

ugjit epganaqataqan Gjinisgamewigtug. Ma piluei i'gtnug epganaqataqan pas'g Se'suguli. 12-13 'Ms't wen ta'n getlams'tasit ewi'gatg ula epganaqataqan. Wegla ta'nig sangew tla'taqatijig ta'n Gjinisgam tel puatg, gelu'lg 'lgowaqan elugwatmi'tij. Maw gelu'lg aq tepawgtig pa wijeı aq wisaw suliewei aq muj gajewe'l gun'tal. Gatu igtigl mo piam gelu'lgtnugl ugtlgowaqanmual pa wijeı aq gmu'j ta'n etl'gaq, 'msigu, gisna siguaqs'te'gn. Ta'n tel gelu'lg ugtlgowaqan nmituaten na na'gweg Se'suguli 'pgising aq 'gtnu'gwatas'gt'tew pugtewigtug. Ta'n mimajuinu gis tl lugwej, na pugtew musga'tutew ta'n tel gelu'lg ugtlgowaqan. 14 'Lpa na ta'n goqwei mimajuinu gis tla'teget, gisipuguig pugtewigtug, na negm 'msntew ugtapangitueweim. 15 Gatu mimajuinu ta'n goqwei gisi iga'tg gaqamleg, na tujiw 'n'tutew ugtapangitueweim. Gatu negm ugs'tawiatew, pa wijeı aq gis smugt'g pugtew.

Gilew pa wijeı aq Gjinisgam ugta'sutuog uoml aq Wejuli Nisgam eig 'gtinnewaq

16 Gilew ta'nig getlams'tasultioq mawnutultioq pa wijeı aq 'gja'sutuo'guom ugjit Gjinisgam aq Wejuli Nisgam eig 'gtinnewaq aq ta'n eimu'tioq. 17 Ta'n pas'g wen seioqwa'toq Gjinisgam 'gja'sutuo'guom Gjinisgam seioqwa'lataq. Na tla'tegetew muta Gjinisgam 'gja'sutuo'guom sape'wig. Etna na gilew ta'n wesgumuloq.

18 Pun lue'walsultigw! Ta'n wen te'sioq tl'ta'sij nestue'g ula ta'n ugs'tqamu tel pmiaq amujpa na gnu'tmasij glaman ugji gji'tutew ta'n teli apje'jg gisi gji'toq. Pa na wijeı aq

mo goqwei Gjinisgamewigtug. Na tujiw gisi ppoji ns'tue'tew Gjinisgamewigtug. ¹⁹ Gatu ta'n goqwei mimajuinu'g teli ugsua'tu'tij 'ns'tue'gtn, 'lpa 'nsngo'qonewei Gjinisgamewigtug. Ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatign, “Ta'n tujiw tetaputesg iga'q, Gjinisgam naqa'lataq natawo'ltiliji ta'n getu gistesgua'tiji mimajuinu'g ugjit 'msnmnew ta'n goqwei puatmi'tij.” Na tliatew. ²⁰ Ap igtig tel wi'gas'g, “Gjisaqamaw geitoq ta'n teli angita'sultilij natawo'ltiliji aq mo tepawgtinug Gjinisgamewigtug.” ²¹ Mut ginnualanew mimajuinu gisna ta'n mimajuinu gis tla'tegetew. 'Lpa Se'suguliewigtug 'ms't goqwei gilewewei. ²² Gjinisgam ignmugsioqopnig Poligap, Apollos, aq Pie'l ugjit apoqonmugsinew. Ta'n goqwe'l etegl ugs'tqamug ignmugsioqopnn e'wmanew ta'n goqwei nige' aq ta'n goqwei jugu'etew. Ula 'ms't gilewewei toqo wije'tioq Se'suguliewigtug aq ta'n tujiw 'npu'tioq 'lta'toqs'p negmeg. ²³ Etna na ugjit gilew tleiaultioq Se'suguliewigtug, aq Se'suguli tleiawit Gjinisgamewigtug.

4

Ta'n tel pmita'tij Se'suguli ugtapostale'witemg

¹ Tl'telmigeg ninen na Gjinisgam uglugow-inumg. Iga'lugsieg'p gina'muanen ta'n goqwei mo geitas'gt nugup teliaqewei ugjit Gjinisgam aq ugteliaqeweim. ² Amujpa na lugowinu giasgiwewei tela'teget ta'n assusilitl telimj. ³ Mo tal sespete'tmu ta'n teli ilsumioq gisna ta'n mimajuinu'g tel'telmi'tij. Je mo ni'n ilsumsiw.

4 Ntangita'suaqanm mo asgaiwinug gatu ula ma musga'tuinug tetapua'tegen. Gjisaqamaw negm pas'g gisi ilsumitew tetapua'tegen gisna mu. 5 Glaman mut wen ilsumanew glapis tetaputesg iga'q. Amujpa esgm'tioq glapis Gjisaqamaw 'pgising. Musga'tuataq 'ms't wenig ta'n telgwitgl uggamlamunual aq ugtwasetegm musga'tutew ta'n goqwei mimgwa'tas'g. Na tujiw Gjnisgam gepmitelmatal gisna ugtapulatal ingute'tilitl ta'n tel te'pmlj.

6 Nitaptut, wesgumsieg Apollos aq ni'n ta'n tel pma'tieg ugjit musga'tulinew mo teltenug ugjit ginlua'lan newgte'it aq igtig ugtapa'lan. Glaman ugji ginamasultitoqs'p ta'n telueg, “Majulgwatmug gigwajiaqewe'l 'tplutaqann.” Mut piमितelmanew newgte'jit mimajuinu aq masgelmanew igtig. 7 Mo geju'luoq goqwei ta'n weji me'go'ltioq. Goqwei ta geggunmoq ta'n mo ignmugsioq? Goqwei weji ginnua'tioq pa wije aq ugjiaq gileweg? Gjnisgam ignmugsioq 'ms't goqwei ta'n geggunmoq.

Poligap maligitelmaji Golintewaq

8 Tel'telsultioq gis 'ms't goqwei geggunmu'tioq ta'n tel mimajultioq Gjnisgamewigtug aq mo nuta'ma'tiwoq! Gis milesultioq? Gis elege'witeultioq Gjnisgamewigtug gatu mo ninen. Pas'g mo telianug. 'Gsatmugeg 'gjitm elege'witeultioqos glaman mawi elege'witeulti'gup. 9 Teli angamgug Gjnisgam mawi ugtejg iga'lugsieg apostale'witeultieg. Pa wije aq mimajuinu'g gisi ilsumuj ne'po'qsinew mimajuinuigtug, ntaqo'qona'lugsieg aq

ansale'witewigtug aq mimajuinuigtug.
¹⁰ Mimajuinu'g teli ugsua'lugsieg'pnig 'st'ge' elue'wia'tieg ta'n tel majulgwalg't Se'suguli gatu gilew nestuo'ltioq Se'suguliewigtug. Menaqana'tieg gatu gilew melgigna'tioq. Penoqitelmugsieg gatu gilew gepmitelmugsioq.
¹¹ Glapis nige', nuta'maieg'p mijipjewe, samqwan aq aligew. Mattoqsieg'p aq ewle'ugsieg'p aq mo wiguoultiweg'p. ¹² Melgi lugutieg'p getantue'g 'ntmimajuaqanminen. Ta'n tujiw anmimugsieg, na tujiw a'sutmessewg'tjig, ta'n tujiw gitnme'ugsieg, na tujiw gaqamutmeg.
¹³ Ta'n tujiw pisuimugsieg na tujiw weli usgumg'tjig. Penoqite'tasultieg glapis nige' gisgug. Teli ugsua'lugsieg pa wijeı aq mjegeı.

¹⁴ Na tel wi'gmuloq mo ugjit ntaqo'qona'lulinew. Wet tla'tegeı ugjit igan gnuatulinew pa wijeı aq nn'janultioq ta'n mawi gsaluloq. Amujpa ila'tug ta'n goqwei mo tetaputenug ugjit mo opli ns'tmu'tinew. ¹⁵ Je tlia gugunoq newgtisga'q pi-tuıptnnaqanijig nujigina'mua'tijig ta'n tel mima-jultioq Se'suguliewigtug pas'g ni'n pa wijeı aq gujjuoq, ta'n teli gtlams'tasultioq. Ta'n tel mima-jultioq Se'suguliewigtug ni'n pa wijeı aq gujjuoq muta tmg ni'n pegisituloqop gelu'lg agnutmaqan.
¹⁶ Etna na ugjit munsailuloq majulgwatmnew ta'n tela'tegeı. ¹⁷ Etna na ugjit elgitmuloq Timoti. Negm na 'ngwis Gjisaqamawigtug. Mawi gsalg aq gis lita'suala's. Na negm migwimugsitoqs'p ta'n tele'i ta'n tel majulgwatman pilei mimajuaqan Se'suguliewigtug aq ta'n tel gina'm'gig ta'nig get-lams'tasultijig 'ms't tami.

18 Alt te'sioq nige' me'go'ltioq aq ewsite'tmu'tioq. Tel'ta'sultioq ma gis liew aq mittugwaluluoq. 19 Gatu Gjinisgam tli ul'te'tg, lia's aq nat nmu'ltoqs'p. Na tujiw ni'n 'gjitutes ta ula ta'nig me'go'ltijig aq ewsite'tmu'tijig gis tla'taqatitaq, aq mo pas'g ta'n goqwei gis thue'tij gatu ta'n tel ml'gi gtlams'tasulti'tij. Gjitutes Se'suguli ugml'gigno'tim wet sapu tl lugwet ugtinnewaq teliaqeweigtug. 20 Mo negmow tetapu mimajulti'gw. Mo tali ugtapsuninug ta'n tel ewo'guti'gw. Gatu gegnu mimajulti'gw Gjinisgam ugml'gigno'timg. 21 Tal pualioq tala'tegen? Geju'loq mo pualiwoq jugu'en ta'n eimu'tioq, aq ugtapulinew gatu awna sangewe'ultoqs'p aq uleiultoqs'p.

5

Sespo'teget eig ta'nig getlams'tasultijig eimu'ti'tij

1 'Ms't wenig wesgutmi'tij ta'n goqwei gis thiaq. Sespo'teget eig ta'n eimu'tioq. Telimimg'p, "Ji'nm etli tqonasijig ujjl ugte'piteml." Tetuji winjig, ta'nig mo getlams'tasulti'gw ma tla'taqati'gw. 2 Goqwei weji me'go'ltioq? Gatu awna 'ntaqo'ltigoq aq ulmaita'sultigoq. Ta'n tujiw weltesgatultioq ugsua'лагоqpnn ula ji'nm ta'n gis tla'teget aq tua'лагоqpnn ta'n eimu'tioq. 3 Je thia gneg i'man 'njijaqamij eig ta'n eimoq. Se'sus ugwisunmg, gi's gisi ilsumg ula ji'nm ta'n winjigl gis tla'teget. Pa wijei aq wijitgweiuloqosn. 4 Ta'n teli ultesgatultioq, ni'n wijitgweiuloq 'njijaqamijuigtug. Gjisaqamawminu Se'suguli

ugml'gigno'tim wijitgweiugsioq. ⁵ Jigla'lug ula ji'nm ta'n getlams'tasultioq eimu'tioq aq iga'tug Gjimm'tu ugjit ulmaje'wan aq gitnme'wan glaman nmitutew ta'n teli opla'tegej aq gawasgita'sin. Na tujiw ugjijaqamijl ugs'tawiatal na na'gweg ta'n Gjisaqamaw 'pgising.

⁶ Mo tetaputenug ugjit gilew me'go'ltnew. Geituoq ta'n i' tlua'ti'tij, "Ta's'gji'j apita'taqan gisa'tutew pipnaqan apitan." Amujpa na ejigla'tuoq lue'uti 'gmimajuaqanmuowg. Pem pugweliaq pa wijej aq apita'taqan ta'n gisa'toq pipnaqan apitaqtn. ⁷ Glaman nige' jigla'lug na ji'nm ta'n gis pata'teget ta'n i' tli ultesgatultioq glaman ma lue'uti gugunmuoq Gjinisgamewigtug.

[Siawa'timgewei pestie'uti Lesui'paq migwite'tmi'tij ta'n tujiw Ijptg eimu'ti'titeg Gjinisgam ugtansale'witeml mo ne'pa'tmuagupni amgwesewei un'januaq muta jigs'tmi'tij ta'n Gjinisgaml telimaji. Te's wiguaq ne'pa'latl jijgluewjl aq iga'tu'tij umal'tem g'p'taq na ga'qan aq weji westa'tijig. Elt e'wmi'tij na pipnaqan ta'n mo etenug apita'taqan. Nige' e'wmi'tij na wijej telamu'g pipnaqan ta'n mo etenug apita'taqan ugjit migwitelmnew Gjinisgam tela'tegep ugjit negmow.]

'Lpa na wijej aq jijgluewjig ne'po't'pnig ugjit Siawa'timgewei nige' Se'suguli ne'po't'pnaq ugjit ginu aq ma ne'pa'tmu'tigw awna ugs'taugsinenu. Gjinisgam ejigla'lugsi'gw 'gtlue'utiwal. ⁸ Migwite'tmnej Se'suguli ta'n ne'po't'pnaq ugjit ginu aq tel gegnu mimajulti'gw. Ejigla'tu'g elue'uti aq ta'n pas'g goqwei mo tetaputenug

Gjinisgamewigtug. Gji'tmi'te'tmug ta'n tel majulgwalu'g Se'suguli. Mut pas'g tli angamgusiw 'st'ge' majulgwalj gatu teliaqeweigtug majulgwal.

⁹ Ta'n tujiw ewi'gmulo'q, telimuloqop mut wiji'tgweiwanew mimajuinu'g ta'nig wineiatultijig.

¹⁰⁻¹¹ Ta'n teli pgije'g eimu'tioq ula ugs'tqamug mo gisi smugtuawjig na telamugsultijig mimajuinu'g ta'nig mo getlams'tasulti'gw. Gatu wesgumgig ugjit mo wijitgweiwanew ta'nig teluisultijig wijigmuggig ta'nig getlams'tasultijig gatu me' nige' wesgo'taqatijig gisna mo gisapesulti'gw, gisna emtoqwala'tiji 'nnooqta'wg, winewo'gutijig, egso agnutmu'tijig, al mil agnutmu'tijig gisna 'gtigiewinug gisna nata' gmu'tna'tiji gisna nata' opla'taqatijig. Mut wijitgweianew na telamugsultijig mimajuinu'g ta'nig getlams'tasultijig. Je mu 'pmgopa'siw aq 'tawatannew.

¹²⁻¹³ Mu na ni'n 'ntlgoawaqan ilsuman ta'nig mo getlams'tasulti'gw. Gjinisgam na ilsumataq. Amujpa gilew ilsumoq ta'n mawgatmu'tioq gilew ta'n te'sioq. Ta'n telueg Gjinisgam ugtwi'gatign, “Jigla'lug na lue'winu gilew ta'n eimu'tioq.”

6

Gjinisgam ugtmimajuinumg ta'n tla'taqati'tis ta'n tujiw opla'luj

¹ Ta'n tujiw nat wen ta'n getlams'tasit opla'l'sg, ela'tun ilsumugsinew ta'nig mo getlams'tasulti'gw. Mo teltenug, awna la'tugoq Gjinisgam ugtmimajuinumg ugjit ilsumugsinew. ² Nigmatut, mo geituoqos Gjinisgam ugtmimajuinumg ilsutaqatitaq

'ms't mimajuinu'g ta'nig mo getlams'tasulti'gw Gjinisgamewigtug we'gaw nuji ilsutaqatijig. Gatu 'gtu ilsumoq mimajuinu'g tal gis mo gisi ilsutmuoq goqwei teli apje'ji'jig 'st'ge' wen opla'l'sg. ³ Mo geituoqos ginu ilsumatesnu ansale'wijig, ta'n mawi espo'ltijig? Tal gis mo ilsutmuoqol ta'n goqwe'l teliaqal ula ugs'tqamug? ⁴ Pa na gi'l tl'ta'sin igtig ta'n getlams'tg gisi opla'l'sg, etug la'tuates negmow ta'nig mo getlams'tasulti'gw ugjit ilsutmugsin? Mo weltenug na tla'taqatinew. ⁵ Mu ta gilew mo geituoq 'ntaqo'qon? Mu ta je mu newgte'jit ta'n te'sioq nestue'g ta'n gisi ilsumataq ta'nig gi'gaja'tijig? Amuj eta! ⁶ Gatu awna newgte'jit ta'n getlams'tg ela'latl igtigl ta'n getlams'tasilitl ugjit ilsumugsin ta'nig mo getlams'tmu'ti'gw. 'Lpa 'ntaqo'qon pegisitu'tij ugjit ta'nig getlams'tasultiliji.

⁷ Ta'n tel la'l'j igtig ta'n getlams'tg ilsumugsin, pegwatesgugsioq ta'n tel mimajultioq Gjinisgamewigtug. Goqwei ugjit ma wen ignmuawt opla'lulin? Mo tepawgtinug 'lgowaqana'lsin. Me' glu'lg'tew ugjit wen gemutmugsioq je mu pegwatesgugsioq. ⁸ Awna, gilew opla'ltultioq aq gemutmtultioq, we'gaw igtigig ta'nig getlams'tasultijig. 'Lpa ntaqo'qon pegisitu'tij ugjit ta'nig getlams'tasultijig. ⁹ Amujpa gis geituoq elue'winu'g ma 'msnmi'tigw iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q. Mut lue'walsultinew. Na mimajuinu'g ta'nig wesgo'taqatijig gisna emtoqwala'tiji 'nnoqta'wg, sespo'taqatijig, gisna ji'n mug aq wiji ji'n mug sespeiatultijig aq pa na wijej wiji e'pijig, ma 'msnmi'ti'gw iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q. ¹⁰ Ta'nig nata'

gmutna'tiji, gisna ta'nig mo gisapesulti'gw 'ms't goqwe'l, gisna 'gtigiewinu'jg, al mil agnutmu'tijig gisna 'tplutaqan sewisga'tu'titl, na negmow ma msnmi'ti'gw iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q.
¹¹ Alt gilew wijei telo'ltioqop, gatu nige' gilew 'gtlue'utiwal apigsigtas'gl. Gmetug iga'lugsioqop ugjit Gjinisgam. Gjisaqamaw Se'suguli aq Wejuli Nisgam gi's gisa'lugsioqop gtlamia'tinew aq tetapua'tinew Gjnisgamewigtug.

E'wmug ga'qiwal ugjit emtoqwalanew Gjnisgam

¹² Ta'n pas'g wen tluetew, “Ignmuimg'p gis tla'tegen ta'n pas'g goqwei muta mo Se'suguli telimip moqwa'.” Teliq gatu! Pas'g mo 'ms't goqwei gelu'lgtnug ugjit gi'l. Gis tlua's, ignmuimg'p gis tla'tegen ta'n pas'g goqwei, gatu ma ignmatmu ta'n pas'g goqwei assumin. ¹³ Ap nat wen piluei tluetew, “Mijipjewei ugjit malqotmn aq 'gtlaminu ugjit ugsua'tun mijipjewei, pas'g na mo teltenug ugsamatalultinew.” Amuj eta! Pas'g na Gjnisgam gitg jigla'total. Ta'nig tepqatmu'tijig amujpa na mo sespo'taqati'gw aq pa na wijei ta'nig newgtugwa'lugutij. Amujpa na mo tla'taqati'gw! Ga'qinal mo wejitas'gtnugup ugjit na, gatu ugjit lugowanew Gjisaqamaw aq negm getu ango'tmugsi'gw ga'qinal. ¹⁴ Gjnisgam minua'lapnn Gjisaqamawl nepliteg aq maw negm minua'lugsitesnu ga'qinal ugml'gigno'tim e'wtew.

¹⁵ Geituoq na ga'qiwal tleiawigl Se'suguli wa'qi. Etug ugsua'tun ga'qi ta'n tleiawig Se'suguliewigtug aq iga'tun na e'pit ta'n mo

'gte'pitemin. A' na moqwa', ma gis tla'tegewn!
¹⁶ Amuj geituoq ta'n wen toqwa'tu'titl wa'qiwal e'pilitl ta'n mo ugte'piteml, na negmow newgte' wa'qiwow je tlia mo ugte'pitem. Gjinisgam ugtwi'gatign telueg, "Na tapusijig ngute't'tew wa'qiwow." ¹⁷ Gatu ta'n wen toqwalsi'tij Gjisaqamaw na newgte'jilitl ugji'aqamijual.

¹⁸ Etna na ugjit wet tlimuloq smugtmu usgo'taqan. Ta'n pas'g tegen lue'uti na mimajuinu pata'toq, mo asgo'tmug wa'qi, gatu na mimajuinu ta'n sespo'tegej gisna maljewe'j ta'n wijej tla'tegej, asgo'tg negm wa'qi. ¹⁹ Mo geitugs'p na Wejuli Nisgam ta'n Gjinisgam ignmasg'pnn eig ga'qieg, pa wijej aq 'gjia'sutuo'guomg. Mo gi'l assumsiwun gatu awna Gjinisgam assumesg. ²⁰ Mesgi'g apangitg'p ta'n teli pgwatelas. Nige' tleiawin negmeg. Glaman e'we'n ga'qi ugjit gepmitelman aq emtoqwalan Gjinisgam.

7

Pipanigesultijig ugjit malie'uti

¹ Gatu nige', ula ta'n goqwe'l ewi'gmugsioqop me' gelu'lg ugjit mimajuinu'g mo malie'wultinew.
² Gatu wesam pugwelgig sespo'-taqatijig aq newg-tugwa'lugutijig wijej tla'taqatijig etna na ugjit ta'n te'sit ji'nm gugunasnn ugte'piteml aq ta'n te'sit e'pit gugunasnn ugji'nmuml. ³ Amujpa na ji'nm tetapua'latl ugte'piteml aq amujpa na e'pit tetapua'latl ugji'nmuml. Gitg amujpa na wajua'tu'tij ta'n goqwei menuetij. Amujpa na ji'nm aq e'pit weli tqonasijig. Amujpa na gitg tetapualtijig.
⁴ Na e'pit mo assutmug wa'qi gatu ugji'nmuml,

aq pa na wijeꝓ ji'nm mo assutmug wa'qi gatu ugte'piteml. ⁵ Mut gitg wetqo'lta'tinew glapis gitg ul'te'tmoq ugjit gijga'ji'j nigtua'tinew glaman me' gisi a'sutmatoqs'p. Na tujiw apaji tgwa'tigw glaman ma Gjimm'tu gisa'lugsiwoq pata'tegenew aq usgo'taqatinew. Na.

⁶ Mo na teluew, “Amujpa malie'ultioq,” gatu telimuloq, “Gis malie'ultitoqs'p 'gsatmoq.” ⁷ Tel'ta'si me' glu'lg'tew 'ms't wen mo malie'wigw, pa na wijeꝓ aq ni'n. Gatu Gjinsgam ignmugsi'gup piltu angita'sultinenu, alt malie'ultinew, aq alt mo malie'ultinew.

⁸ Nige' telimgig ugjit ta'nig mo tepqatmu'ti'gw aq ugjit sigu'sgwaq aq siguap, “Me' gelu'lg'tew ugjit gilew siawi ngutugwa'lugutnew, pa wijeꝓ aq ni'n.”

⁹ Gatu mo giseiasiwana na malie'wit. Me' glu'lg'tew malie'win je mu tel nu'gwa'n.

¹⁰ Gatu gilew ta'nig tepqatmu'tioq, Gjisaqamaw telimugsiog, mu ni'n, mo teltenug tepqatg e'pit puna'lan ugji'nmuml, gisna ji'nm puna'lan ugte'piteml. ¹¹ Gatu 'nqalaj amujpa na siawi ngutugwa'lugwet aq mo il malie'wigw gisna amujpa apaji tgwa'tijig ugji'nmuml. Aq mo teltenug ugjit tepqatg ji'nm puna'lan ugte'piteml aq mo teltenug wi'gmn wi'gatignigtug ugjit nigtua'tinew ugte'piteml.

¹² Igtigig telimgig, mo Gjinsgam, “Pa na ji'nm getlams'tg, gugunaj ugte'piteml ta'n mo getlams'tmligul, aq ul'te'tmlij siawi tgwa'manew ugji'nmuml mo teltenug nigtua'tinew ugte'piteml gisna wi'gmn wi'gatignigtug ugjit nigtua'tinew. ¹³ E'pit ta'n getlams'tg tepqatmi'tij ugji'nmuml ta'n mo getlams'tasiligul, aq negm

ul'te'tmlij siawi tgwa'manew, mo teltenug nigtua'tinew ugji'nmuml aq mo teltenug wi'gmn wi'gatignigtug ugjit nigtua'lan.” ¹⁴ Na ji'nm ta'n mo getlams'tasigul Se'sugulial ugji ul'telmut Gjinisgamewigtug muta ugte'piteml getlams'tasilitl aq na e'pit ta'n mo getlams'tasigul Gjinisgaml ugji ul'telmut muta ugji'nmuml getlams'tasilitl. Ta'n tujiw newgte'jit getlams'tuaj Gjinisgaml, Gjinisgam gitg weltenmaji aq un'januaq ultematen Gjinisgaml. Pa na ungi'guaq gitg mo 'gtlams'tasiligusni, mo un'januaq 'gji'jiawi'tisoq Gjinisgaml. ¹⁵ Gatu ta'n wen mo getlams'tasigul Gjinisgaml gtu' nigtuaaj, na nigtuaaj. Mo teltenug munsaiwan siawqatmlin. Ma gi'l 'lsutmum'g. Gjinisgam megnugsi'gw aq pualugsi'gw sangewo'ltinenu. ¹⁶ Gi'l e'pit sangewitgwa'magw 'gji'nmum ta'n mo getlams'tasigw. Etug jel gis la'lates Se'suguliewigtug. Wijei gi'l ji'nm sangewitgwa'magw 'gte'pitem ta'n mo getlams'tasigw. Etug jel gis la'lates Se'suguliewigtug.

El mimaji ta'n Gjinisgam tel pual'sg

¹⁷ Gjinisgam gisi ignmugsi'gup 'gtlgowaqaninal, siaw tl lugwa ta'n tel lugwe't'p ta'n tujiw Gjinisgam wigum'sg'p. Etna na 'tplutaqan tel gina'muei 'ms't tami ta'nig getlams'tmu'tijig eimu'tijig. ¹⁸ Pa na ji'nm elugwa'tasit ta'n telteg Lesui'peweiei 'tplutaqan, na tujiw getlams'tasitl Gjinisgaml mu ugjo'tmujij jigla'tun ta'n teli elugwa'tasiteg. Mu sespete'tmujij. Gatu ji'nm ta'n mo elugwasiug, gesgmaq getlams'tasij Gjinisgaml mo teltenug lugwatasin. ¹⁹ Pa na wen elugwa'tasit gisna

mo elugwa'tasigw mo tali ugtapsuninug. Gatu tetapua'latoqs'p Gjinisgam ta'n tujiw majulgwatmoq Gjinisgam ugt'tplutaqanml. Na mawi ugtapsunig. ²⁰ Suel 'ms't wen siaw tl lugwej na ta'n tel lugwet ta'n tujiw Gjinisgam wigumteg. ²¹ Gistejuineg ta'n tujiw Gjinisgam wigum'sgeg? Mut sespete'tmu. Gatu ta'n tujiw ignmulg assum-sin ugsua'tu. ²² Gistejul ta'n Gjisaqaw wigumatl, wijeil tel gistejuilitl pas'g Gjinisgam negm iga'latl elue'utigug aq nige' negm Gjinisgam ugmimajuinuml ta'n assum-silitl. 'Lpa wijeil assum-silitl mimajuinu'l ta'n Se'suguli wigumatl. Wijeil teli assum-silitl gatu amujpa jigs'tatl Se'suguli pa wijeil aq tl gistejuilin. ²³ Gjinisgam mesgi'g'p ta'n teli apangitg ta'n teli pgwatelm'sg'p. Gmetug igalsi aq wej gnu pmia ugjit Gjinisgam. Ignmu negm ilgwenin aq tla'tega ta'n tel puatg mo ta'n mimajuinu tel pual'sg muta Gjinisgamewigtug tleiawin. ²⁴ Wijigatulti'gw, suel 'ms't wen siaw tl lugwej na ta'n tl lugwep ta'n tujiw Gjinisgam wigumteg. Munsa ta'n tel wijitgweiaj Gjinisgam.

Ugjit ta'nig mo tepqatmu'ti'gw aq sigu'sgwaq

²⁵ Nige' ewi'gmuiioqop ugjit ta'nig mu tepqatmu'ti'gw. Mo 'tplutaqan geggunmug ta'n wejiaq Gjisaqamawigtug. Gatu Gjinisgam teli ul'telmip ugjit ignmuin 'ns'tuo'ti ta'n gis lita'sultitoqs'p. Nige' telimuloq ta'n tel'ta'si.

²⁶ Pugwelg nsano'qon weltesgmu'g. Etna na ugjit me' glu'lgt'tew ginu ta'nig getlams'tasulti'gw, siaw tle'n ta'n telo'lti'gw. ²⁷ Gatu ji'nm gugunaj ugte'pitem gisna e'pit gugunaj ugji'nmuuml, mut nigtua'law, gatu mu tepqatmun, na mut

malie'wiw. ²⁸ Pa na malie'win, mo pata'tegewn, aq pa na e'pite's malie'wij mu pata'tegegw. Ta'nig tepqatmu'tijig te'sigisg'g ultesgatal gitnmo'qonn, 'gsatmugapnn mu ultesgmuoqosnn wegla gitnmo'qonn.

²⁹ Wijigatulti'gw, ma 'pgije'nug ta'n tel lugowug Gjisaqamaw. Je tlia malie'win gisna mu, siaw ml'gi lugowug Gjisaqamaw ta'n tel we'gwi gisi pgwatun. ³⁰ Ulgwijin, ulmaita'sin, gisna suliewei gugunmn, mo tale'nug, gatu siaw mlglugoq Gjisaqamaw aq mut ignmatmnew ta'n goqwei ugs'tqamugewei assumugsinew. ³¹ Mut sespete'tmn ta'n goqwei ugs'tqamugewei aq mut ignmatmn ta'n goqwei ugs'tqamugewei assumugsin. Nige' ta'n tel pmiaq ugs'tqamu ma pgijipuguinug.

³² 'Gsatmug mo sespeta'sultinew. Ji'nm ta'n mo tepqatmug, gis gaqi iga'tutew ugtlgowaqan ta'n tel lugowaj Gjisaqamawul, muta pas'g wejo'tg tetapua'lan Gjisaqamaw. ³³ Gatu ji'nm ta'n tepqatg, sespete'tg ta'n goqwei ugs'tqamugewei muta amujpa na wiguow ango'tg aq getu tetapua'latl ugte'piteml aq maw Gjinisgaml. ³⁴ Etuiw eliugtnut. E'pit ta'n tepqatg mo gis tleiug st'ge' e'pite's. E'pite's gis gaqi iga'tutew ugtlgowaqan ta'n tel lugowaj Gjisaqamawul, muta iga'toqol wa'qi, ugtangita'suaqanm, aq ugjijaqamitl ugjit lugowan Gjinisgaml. Gatu na e'pit ta'n tepqatg pugwelg ta'n goqwei sespete'tg muta amujpa ango'tg wiguow aq getu tetapua'latl ugjinmumml aq tetapua'laji un'jang maw Gjinisgaml.

³⁵ Ula telimuloq muta getu apoqonmuloq. Mo getu wetqo'luloq. Awna pewaluloq tla'taqatinew ta'n goqwei tetaputeg aq gelu'lg aq wajui ignmalsultinew ugjit lugowan 'Gisaqamaw aq mo goqwei etegigjenugsinew.

³⁶ Gatu ji'nmji'j aq e'pite's toqwiala'ti'tij aq getu malie'wijing, tl'ta'si'tij mo gisi nqama'si'gw aq tepiaq tetuje'tij, na tujiw malie'wi'tis. Na tetaputeg mo pata'tege'gw. ³⁷ Gatu ta'n tujiw mima-juinu gisita'sij mo malie'wiwn, aq gisi nqama'sij, aq gisita'sij ugtangita'suaqanm mo malie'win. Na tujiw ul lugwetew mo malie'wigw. ³⁸ Na mima-juinu ta'n malie'wit wel lugwet gatu na mima-juinu ta'n mo malie'wigw me' aji ul lugwet ugjit Gjinisgam.

Tepqatg mimajuinu

³⁹ E'pit aq ji'nm ta'n tepqatgig mo assumsi'gw ta'n teli pgitawsi'tij. Gatu ta'n wen tmg negg, na itgig gisi il malie'witew, puatg. Gatu amujpa na malie'wi'titl ta'n wen getlams'tasilitl Gjinisgaml. ⁴⁰ Tel'ta'si me' ulgwijintew mo malie'wigw aq siawi ngutugwa'lugwej. Etna na ula tel'ta'si aq 'ntinneg eig Gjinisgam ugjiqaqamitl na Wejuli Nisgaml. Etlite'tm gisi ignmuloq ta'n Gjinisgam tel puatg ta'n tujiw ula telimuloq.

8

Etug gisi malqotmugeg wius ta'n gisi ignmu'tpnig 'nnooqta'wg

¹ Nige' ta'n goqwe'l ewi'gmuiioqop ta'n getu 'gji'tuoq tetaputen, "Gisi malqottesnu wius ta'n gi's gisi ignmut 'nnooqta'wg?" 'Ms't wen

tel'ta'sit pas'g teliaq geitoq. Migwite'tmnej ula! Ta'n goqwei geitu'n gisa'lultew mawi 'gtu ms'gin. Gatu awna 'gsaltuaqan gisa'lultew melgignewa'lan Gjinisgam ugtmimajuinung ta'n teli gtlams'tasultijig. ² Na mimajuinu ta'n tel'ta'sit 'ms't goqwei geitoq, gatu mu 'gsaltuaqan gugunmuawq, mo 'ms't goqwei geitug ta'n goqwei 'gji'tus. ³ 'Lpa Gjinisgam gejiatl ta'n wen 'gjitmi 'gsalatl.

⁴ Gatu nige' getu 'gji'tuoq tetaputen gisi malqotmnew wius ta'n gis la'tuaj ugjit gi's gisi ignmut 'nnuoqta'wg. Geitu'g 'nnuoqta'w na mo Gjinisgam. Pas'g eig newgte'it Gjinisgam aq mo piluei eimug. ⁵ Je tlia alt mimajuinu'g tel'ta'sulti'tij me' pugwelgig nisgamaq wa'so'q aq ugs'tqamug eimu'tijig aq emtoqwala'tiji, wegla ta'n mo Nisgamaq. ⁶ Gatu geitu'g newgte'jit Gjinisgam Gisiteget. Negm na Wegwisit Nisgam, na gujjuinu. 'Ms't goqwei gisitoqop aq gisugsi'gup negmewe'n. Newgte'jit ta'n mestai assuteget na Gjisaqamawminu Se'suguli. Ta'n te's'g goqwei gisitoqop aq ta'n ignmugsi'gw piltu mimajultinenu aq iapjiwewei mimajuaqan.

⁷ Pas'g mo 'ms't wen ta'n getlams'tg geitug ula teliaqewei. Alt mimajuinu'g i' tli emtoqwala'tipni 'nnuoqta'wg. We'gaw nige' gisgug ta'n tujiw malqotmi'tij mijipjewei ta'n gi's gisi la'tuaj 'nnuoqta'w, ta'n i' nisgamitelma'tipnn, me' wije tel'te'tmi'tij negmewe'n. Tel'ta'sultijig opla'taqatiji ta'n tujiw malqotmi'tij aq sespetelmi'tij. Telte'tmi'tij mo glu'lgtnug malqotmi'tij muta ta'n teli 'gtlams'tasulti'tij menaqana'tas'gt'tew. ⁸ Gatu je tlia malqotmu'g

mijipjeweı gisna mo malqotmug ma pıam gıgıa'lugsıgw Gjinisgamewıgtug. Ma goqwei 'ntug Gjinisgamewıgtug mo malqotmug aq ma goqwei ganıe'wigw malqotmu'g.

⁹ Gatu ango'tmug ta'n teli assumstıoq glaman ma gısa'lawaq ta'n menaqana'tıjıg ta'n teli gtlams'tasultıjıg opla'taqatınew. ¹⁰ Pa na mımaıınu ta'n menaqanaq ta'n teli gtlams'tasıj, nemi'sg gı'l ta'n 'ns'tuo'tı geggunmn, etlatan 'nnooqta'w ugta'sutuo'guom, na tuııw gısa'latesg malqottew mıjıpjeweı ta'n gı's gısi la'tuaj 'nnooqta'wg. Je tlıa tl'ta'sıj etlı opla'teget. ¹¹ 'Gtns'tuo'tım gısa'latal wıjıg'tıoq, na newte'jılıtl Gjinisgam un'jann aq me' aıı menaqanan ta'n teli getlams'tasıj aq seıoqwiatal awna gı'l apoqonmat. Se'sugulı elt weıı np'g'pnaq ugııt negm. ¹² Ula tla'tegen, etlı opla'l't wıjıg'tıoq, aq asgo'tmat ta'n menaqanaq ta'n teli gtlams'tasıj, na tlı opla'lates Se'sugulı. ¹³ Gatu nı'n ta'n tel malqotm wıus gısa'loq wıjıg'tıeg pata'tegelin, ma malqotmu wıus ap ta'n teli pııtawıı glaman ma gısa'laq wıjıg'tıeg elpaqıen lue'utıgtug.

9

Ta'n telteg ugııt apostale'wıt tla'tegen aq 'msnmn

¹ Nı'n assumıı. Apostale'wıtewı. Gıı nemi'g Gıısaqamawmınu Se'sus. Ta'n tel pestunmatmap, elugwa'p ugııt Gıısaqamaw aq gılew getlams'tasultıoq. ² Je tlıa mo ıgtıgıg tlı ugsua'lı'tıgw, amuj gılew teli ugsua'lıoq apostale'wıtewıın, muta Gıısaqamawıgtug ela'luloqop. Ta'n tel gegnu

pmita'ioḡ Gjisaqamawigtug musga'tuoḡ ni'n apostale'witewi.

³ Ta'n tujiw mimajuinu'g mil pipanimi'tij, etna na ula tli asitema's. ⁴ Ni'n aq Pnnal telteg ugjit 'msnmnen mijipjeweī aq ta'n goḡwei esamḡwaieḡ ugjit ta'n tel lugweieḡ. ⁵ Ninen telteg ugjit gis tla'tegenen 'st'ge' igtigig apostale'wijiḡ, aq Gjisaqamawminu ugjignamḡ, maw Pie'l. Wiḡe'wa'tiji uḡte'pitemuaḡ aq gilew angweiwoḡpnig. Pa na wiḡei Pnnal aq ni'n gegḡung'tpnig 'nte'piteminaḡ gis wiḡe'wa'tesnen aq gilew angweiwatoḡs'p. ⁶ Gatu pas'g tapusieḡ ta'n mo angweiwinen, Pnnal aq ni'n. Amujpa elugweieḡ 'gtantunen 'ntmimajuāqanminen? A' na moḡwa! Telteg angweiwieḡ. ⁷ Gis nutmaioḡ sma'gnis ta'n apangitḡ wilu aq utapsun, gisna nuji iḡa'taqug ta'n mo malḡotmug ta'n goḡwei gisigweng, gisna nuji angweiwaji te'pljiḡ ta'n mo e'wagwi mlagejḡ ta'n weḡiejiḡ te'pljiḡ? A' na moḡwa!

⁸ Mo pas'g e'wmuan ta'n goḡwe'l teliaqal te'sigisg'g, gatu elt Gjiniḡgam uḡt'tplutaqan wiḡei telueḡ. ⁹ Gis ewi'gas'g Mowisewe'l 'tplutaqan, “Mut ḡlpinmuow wen'jitia'm ta'n tujiw etl nugtesg'g gulumḡl.” Etug Gjiniḡgam pas'g sespetelmatl wen'jitia'mul? ¹⁰ Moḡwa! Awna wet tlimuḡsi'gup ugjit ninen ulapetmnen. 'Lpa ula ewi'gas'g ugjit 'ms't ginu. Na ji'nm ta'n el ḡesewet aq na ji'nm ta'n mena'taqug, uḡtlḡowaqanmuow elugwatmi'tij ugjit 'msnmnew ta's'g ta'n goḡwei gisigweng. ¹¹ Ignmuleḡ'p Gjiniḡgam ugḡlusuaqanml pa wiḡei aq ji'nm iḡa'taqug sḡinminn. Pa wiḡei aq negm 'msnmnew ta's'g

ta'n goqwei gisigweng, mo wesamianug ugjit pipanimulinen mijipjeweï aq aligew. Telteg ugjit ninen ignmulinen ta'n goqwei nuta'maieg. ¹² Ignmuoqopnig igtigig ta'n pestunmugsioqopnig aq na telteg. Gatu mu tel'ta'siwoq me' mesgi'g ninen te'pmeg?

Telteg, gatu mo pipanimulueg'p apoqon-muinen, awna 'ms't goqwei gisipugutmeg'p. Na tujiw ma' iga'tueg goqwei ta'n gisa'latal wen mo ugsua'tilin Se'suguli ugglusuaqanml, etna na ugjit. ¹³ Weli gji'tuoq Gjinisgam telimapni etli lugutiliji gjia'sutuo'guomg ugsua'tunew mijipjeweï ta'n tel nuta'ma'tij ta'n pegisitas'g ugjit negm Gjinisgam. Aq ta'nig etl lugutijig patgulmesigaqan Nisgameweï na ta's'g 'msnmanew mijipjeweï ta'n pegisitas'g aq ignmut Gjisaqamaw. ¹⁴ Pa na wijeï Gjisaqamaw telimugsi'gup ta'nig al pestunmatmi'tij gelu'lg agnutmaqan ginu ta'nig getlams'tasulti'gw amujpa angweiugig.

¹⁵ Menaq pipanimuluoq je tlia newgte' suliewei aq mo wejui ignmuluoq ugjit pqoji glutmulinew. Tmg pestmaq gesgmnaq pipanimuluoq ignmuiwoq goqwei ta'n tel pestunmuloq. Ma wen gis naqa'ligw ta'n teli ulgwig 'ngamlamun ta'n tel pisuiw pestunm. ¹⁶ Mo teltenug ugjit ni'n ginnuen ta'n tel pestunmuloq gelu'lg agnutmaqan muta amujpa na tela'tegei. Mo pestunmuan Gjinisgam ugtagnutmaqanm, Gjinisgam ugtapulitew muta petgimip na tla'tegen. ¹⁷ Pa na ula 'lgowaqan etl lugwei muta getu tla'tegei, apangitugsin. Pa na mo getu pestunm Gjinisgam gelu'lg agnutmaqan, me' wijeï amujpa tela'tegei. Gjinisgam petgimip

na tla'tegen. ¹⁸ Gatu talamu'g ntapangitueweim? Etna na ula maw ulgwijing 'ngamlamung ta'n tujiw pisuiw pestunmatm gelu'lg agnutmaqan. Telteg ta'n tel lugwei pestunmatm gelu'lg agnutmaqan ugjit apangituin gatu mo goqwei gelutmuluoq.

¹⁹ Ni'n assumsi, mo wen assumigw, gatu gistejuinuwiap ugjit 'ms't wen glaman gis la'la's me' pugwelgig Gjinisgamewigtug. ²⁰ Ta'n tujiw wijitgweiaq Lesui'paq, tele'i pa wije'i aq negmow, glaman negmow gis la'la's Gjinisgamewigtug. Tlia ni'n mo jigs'tmu Mowis ugt'tplutaqanm, tel mimaji aq majulgwatman, ta'n tujiw wijitgweiaq ta'nig majulgwatmi'tij, glaman la'la's Gjinisgamewigtug. ²¹ Pa na wije'i, ta'n tujiw wijitgweiaq ta'nig mo Lesui'peulti'gw, tele'i pa wije'i aq negmow ta'nig mo majulgwatmi'ti'gw Lesui'peweiei 'tplutaqan glaman gis la'la's Gjinisgamewigtug. Gatu ni'n Gjinisgam jigs'taq. Amujpa apji tela'tegei ta'n telteg ta'n wen getlams'tuatl Se'sugulial tla'tegen. ²² Ta'n tujiw wijitgweiaq ta'nig menaqaanaq ta'n teli gtlams'tasultijig na tel pmia'p ugjit mo asgaiwan wen glaman gis la'la's Gjinisgamewigtug. Ta'n getu wen wijitgweiaq wejo'tmap tetapua'lan glaman gis la'la's Gjinisgamewigtug.

²³ Ula 'ms't goqwei tela'tegei, glaman igtigig majulgwattaq gelu'lg agnutmaqan aq ugs'ta'titaq glaman elt ni'n 'msntes ta'n goqwe'l wejiaqal Gjinisgamewigtug.

Ta'nig igatno'ltultiji aq ta'nig nuji matnaqq'tijig

24 Weli gji'tuoq pugwelgig igatno'ltultiji, gatu pas'g newgte'jit ta'n igatne'wetew 'msntew na apangituewei. Na tl gegnu pmia aq ml'gi lugwa ugjit Gjinisgam glaman ignmultew ugtapangitueweim. 25 Wet tla'teget ula ugjit 'msnmn apangituewei ta'n ma 'pgijipuguinug, gatu ginu wet tla'taqati'gw ugjit 'msnmnenu ta'n iapjiwewei apangituewei. 26 Na telgwig 'ngamlamun, Gjinisgam ta'n tel pualij, na tela'tegei. Etna na ugjit 'ms't goqwei iga'tu ta'n tel gisi pgwatun ugjit 'msnmn iapjiwewei apangituewei. Pa na wije aq wen ta'n tegpaqa'tugwig glaman gisi igan iga'tew. Etna na ugjit mo pisuo'tmu 'ntml'gigno'tim pa wije aq nuji matnaqget ta'n mo pisui elapegiegw. 27 Melgignewalsi ta'n teli gtlams'tasi aq ilgwensi. Pa na wije aq wen melgignewa'toqop wa'qi ugjit ta'n tl igatne'wetew gisna tl matnaqgetew. Jipaqite'tm mo menuaqtasin aq mo puatasin. Pa na wije aq wen nuji igatne'wet ta'n mena'lut. Jipatm tliminew mo menuaqtasiw, gis gisa'l'g igtigig menuaqtasinew lugowanew Gjisaqamaw.

10

Angweiuq mo goqwei piamite'tmnew je mu Gjinisgam

1 Wijigatulti'gw, pualuloq migwite'tmnew ta'n teliaqap ugjit gujjinaqi'g ta'n majulgwala'tipnn Mowisal. Gjinisgam ilgwenapni, elgitmuapnig alugul igana'silin, aq negm pana'tuapni samqwan ugjit pmita'new na megwe'g 'gta'n. Na teli ugs'ta'tipni. 2 Na gis thuetes, ta'n tela'taqatipnig,

“Ms't etl sign'tasultipnig alugwig tug aq 'gta'nigtug muta majulgwala'tipnn Mowisal.” ³ Malqotmi'tip na pipnaqan ta'n Gjinisgam nisgitmuapni wa'so'q. ⁴ Aq 'ms't samqwol tipnig na samqwan ta'n Se'suguli gisa'toq ugjian guntewigtug na mesgi'g gm'tnigtug. Se'suguli wijitgweiwapni aq melgignewa'lapni ta'n tujiw eimu'tiliteg paqtaqamigtug. Iga'laji ma' maja'lam't pa wije i aq mesgi'g gun'tew. ⁵ Gatu je tlia ula teliaqap suel 'ms't mo tetapua'la'tigupnn Gjinisgam l aq etli npu'tipnig paqtaqamigtug.

⁶ Ula 'ms't goqwe'l wet tliaqap igan gnua'tugsinenu mo 'gtu tla'taqatinenu ta'n goqwe'l winjigl ta'n negmow tela'taqatipnig. ⁷ Gisna me' goqwei piamite'tmnew je mu Gjinisgam l gisna emtoqwalanew 'nnuoqta'wg pa wije i aq negmow tela'taqatipnig. Ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatign, “Na mimajuinu'g pestie'ultipnig aq amalgaltultipnig, aq naqana'ma'tipnig aq sespo'taqatipnig.” ⁸ Ango'tmug, aq mut usgo'taqatinew pa wije i aq negmow tela'taqatipnig muta Gjinisgam wetapulapni. Newgt na'gweg tapuisga'q je sist pituipnnaqaniji nepu'tipni. ⁹ Ango'tmug aq mut ugtnu'gwalanew Gjisaqamaw ta'n alt tela'taqatipni aq paqa'lugwitipnig 'mtesgmug aq nepu'tipnig. ¹⁰ Ango'tmug aq mut al nunmagultinew Gjinisgam ta'n alt tela'taqatipnig, aq Gjinisgam elgimapnn ugtansale'wit em l ugjit ne'pa'n.

¹¹ Ula 'ms't goqwe'l wet tliaqap igan gnua'tuan igtigig aq ewi'gas'g'pnn wi'gatignigtug, ugjit gnua'tugsinenu mo tla'taqatinenu. Ewi'gas'g'pnn

ugjit ginu ta'n mimajulti'gw enmigaspiyaqal na'gwegl.

¹² Ta'n wen tel'ta'sit gaqamit, ango'j mo nisien. Tl'ta'sultioq, “Ma ni'n tleiw st'ge' negmow.” Ango'tmug! Elt gilew gis nisia'titoqs'p lue'utigug. ¹³ Ta'n te's wet nu'gwalugsioq ugjit opla'taqatinew na wije mimajuinu'g i' tl wet nu'gwalujig. Gatu Gjinisgam teli tplumugsi'gup mo ignmugsiwoq ugsam wet nu'gwalugsinew ta'n goqwei ma gisipugutmuoq aq na tela'teget. Ta'n te's wet nu'gwaluoq ignmultew ml'gigno'ti gisipugutmnew aq musga'tultew ta'n tl jigla'sites.

¹⁴ Nigmatut, mo goqwei me' piamite'tmnew je mu Gjinisgam. Mut gigjita'new ta'n etli emtoqwala'tij 'nnuoqta'wg. Na tujiw ma ugtnu'gwalulm'g ugjit wit toqwa'lanew aq emtoqwalan 'nnuoqta'wg. ¹⁵ Nestuo'ltioq, menaqa angite'tmug ta'n goqwei etl tlimuloq.

¹⁶ Ta'n tujiw gmnieulti'gw miwatmug Wegwisit Nisgam ta'n Se'suguli wa'qi iga'toqop gujjieweigtug aq umal'tem ta'n gaqiguniaqapneg. Tepi'sulti'gw ta'n tujiw wet samqwolti'gw na gupji'jigtug musga'tug 'ms't welapetmu'g ta'n Se'sus gaqiguniepnaq gujjieweigtug. Ta'n tujiw malqotmug pipnaqan musga's'g 'ms't welapetmu'g ta'n Se'suguli wa'qi iga'toqop gujjieweigtug. ¹⁷ Na pipnaqan temsa's'g pugwelgl pipnaqsignu'tl. Ginu ta'n tel pugwelu'g malqotmu'g newgte' pipnaqan. Ula musga'tug tleiaulti'gw newgte' wa'qi Se'suguli.

¹⁸ Angitelmug Lesui'paq. 'Ms't malqotmi'tij mijipjewe' ta'n ela'tu'tij newgte' Gjinisgam ugpapgulmesigaqanm. Mawi emtoqwala'titl

Gjinisgaml. Ula ta'n tela'taqatijig musga'tu'tij newgte'ji'jig mimajuinu'g. ¹⁹ Taluei nige'? Etl tluei ta'nig emtoqwala'tiji 'nnooqta'wg aq ela'tu'tij mijipjeweï ugjit 'nnooqta'wg pa wijeï aq mimajultilij aq nisgamewultilij, aq ta'n tela'tua'tij na 'nnooqta'wg ul'telmuguta? A' na moqwa'! ²⁰ Etl tlimuloq ta'n goqwei ela'tua'tij ugjit nu'gwa'tas'gtn 'nnooqta'w ugpatgulmesigaqanm, etna na ula ignmujig mn'tu'g, mo Gjinisgam. Aq 'lpa mo pualuluoq mawo'ltinew mn'tu'g. ²¹ Ma gis wet samqwoltiwoq Gjinisgam uggupji'jm aq elg mn'tu'g uggupji'jmual. Ma gis mawatalultiwoq Gjinisgam ugpatautim aq maw mn'tu'g ugpatautimuaq. ²² Pua'lug Gjisaqamaw uggwaiugtugsinenu? Tel'ta'sultioq me' melgigna'ti'gw aq negm? A' na moqwa'! Glaman ma 'lta'new 'nnooqta'wg 'gta'sutuo'guoml.

Apjiw gepmitelmanej Gjinisgam

²³ Alt teluejig, “Ignmugsi'gw gis tla'taqatinenu ta'n pas'g goqwei, Se'suguli mo telimugsi'gw moqwa'.” E'e, na teliaq, pas'g na mo 'ms't goqwei gelu'lgtnug ugjit gilew. 'Ms't goqwei gis tla'taqatitesnu gatu mo 'ms't goqwei apoqonmugsigw, aq mo melgignewa'lawgig igtigig. ²⁴ Mu pas'g angitelsultinew gatu ugjo'tmug angitelmanew elt igtigig aq ta'n goqwei gelu'lg ugjit negmow.

²⁵ Tetaputeg ugjit gi'l 'pgwatelman aq malqotmn wius ta'n tli ntuisgetas'g. Mo tepawgtinug pipanigesin ugjit wius gi's gisi la'tas'gtn 'nnooqta'w. Mut tl'ta'siw etli opla'tegen. ²⁶ Gis ewi'gas'g Gjinisgam

ugtwi'gatigng, “Ugs'tqamu aq ta'n te'sg goqwei Gjinisgam ugtaligam.” Na.

²⁷ Pa na wen ta'n mo getlams'tasigw pipanim'sg mawatalultinew aq gisita'sin lien, malqote'n ta'n goqwei ignmulg. Mut pipanigesiw ugjit na mijipjewe gi's gisi la'tas'gtn ugjit 'nnuoqta'w glaman ma tl'ta'siwn etli opla'tegen. ²⁸ Gatu awna nat wen tlim'sg, “Ula mijipjewe gi's gisi la'tas'g 'nnuoqta'wg.” Na tujiw mut malqotmu na mijipjewe. Mo ugjit gi'l gatu awna ugjit negm ta'n tlim'sg glaman ma tl'ta'sigw etli opla'tegen. ²⁹ Mo na tla'tega ugjit gi'l ta'n teli angite'tmn gatu awna ugjit ala igtig mimajuinu ta'n teli angite'tg. Nat wen gis pipanigesit, “Assumsi, goqwei ugjit ma' gisi malqotmu wius ugjit negm pas'g ta'n tl'ta'sit etli opla'tegei? ³⁰ Miwatmaq Gjinisgam ugjit nilu. Goqwei ugjit tluetew etli opla'tegei muta gis malqotm na mijipjewe ta'n gi's gisi miwatmaq Gjinisgam?”

³¹ Gatu ni'n Poligap teluei, “Ta'n getu tl mila'tegen, tla'tega ugjit gepmitelman Gjinisgam, je tlia ta'n goqwei malqotmn aq ta'n goqwei samqwan.” ³² Ango'tmug ta'n tel mimajultioq glaman ma wen etegigjenawoq ta'n teli gtlams'tasij Se'susal, Lesui'paq, gisna ta'nig mo Lesui'peulti'gw je tlia ta'nig getlams'tasultijig Se'susal. Ma wen gisa'lawoq opla'tegen. ³³ Pas'g tla'tega ta'n ni'n tela'tegei. Wejo'tm tetapua'lan 'ms't wen ta'n tel mila'tegei. Mo angite'tmu 'ntgelu'lgm gatu awna uggelu'lgmuow glaman ugs'ta'titaq.

11

¹ Majulgwali ni'n ta'n tel majulgwalg Se'suguli.

*Tepqatmu'tijig
a'gusuno'ltipnig*

Lesui'pewisgwaq

[Na na'gwegl tepqatmu'tijig Lesui'pewisgwaq a'gusuno'ltipnig mimajuinuigtug, pas'g winsit e'pit mo a'gusuna'mug'p. Pa na wije i aq nige' gisgug nasgmn nasoqwa'taqan ta'n tujiw malie'win.]

² Wel lugutioq muta apji migwitelmioq aq melgi majulgwatmoq ta'n tel gina'muloq. ³ Gatu pualuloq 'ns'tmu'tinew Se'suguli iganpugutuatl ta'n te'siliji ji'nmul, na ji'nm iganpugutuatl ugte'piteml aq Gjinisgam iganpugutuatl Se'sugulial. ⁴ Na ji'nm ta'n a'sutmaj gisna gegnua'tuaj Gjinisgam ugtagnutmaqanm mimajuinuigtug aq a'gusuna'g na 'ntaqo'qona'latl Se'sugulial. ⁵ Gatu na e'pit ta'n a'sutmaj gisna gegnua'tuaj Gjinisgam ugtagnutmaqanm mimajuinuigtug aq mo a'gusuna'mug na mo gepmitelmaqul ugji'nmuml. Amujpa e'pit nat goqwei ge'gwispisi un'ji mimajuinuigtug. Mu tla'tegegw ma gepmitelmaqul ugji'nmum. Mo piam piltue'nug negm aq na e'pit wetapep aq na tujiw un'ji pesgutua's'g. Na ta'n tujiw a'gusuna'q gegnualsit tepqatmn aq musga'toq ugji'nmuml gepmitelmanew. ⁶ Pa na e'pit mo a'gusuna'mug, na tmsa's'gt's usapun. Na 'ntaqo'qon ugjit e'pit pesgutue'mn un'ji gisna tmsmn usapun etna na ugjit a'gusuna's. ⁷ Mo teltenug ugjit ji'nm a'gusuna'mn ta'n tujiw a'sutmaj muta Gjinisgam tmg ji'nmul eliapnn aq ignmuapnn ugji'naqamitl pa wije i aq negm aq

na ji'nm gepmitelmatl Nisgamal. Gatu na e'pit elt gepmitelmatl ugji'nmuml. ⁸ Gjinisgam mo weji gisiagupnn amgwesewei ji'nmul e'pitewigtug gatu e'pit weji gisita'sip ji'nmuigtug. ⁹ Ata, amgwesewei ji'nm mo weji gisita'sigup ugjit I'pa gatu awna I'pa weji gisita'sip ugjit apoqonmuan Ataal. ¹⁰ Telteg e'pit a'gusuna'mn ugjit musga'tun gepmitelmatl ugji'nmuml. Na tujiw ansale'wijig ul'ta'sultitaq. ¹¹ Je tlia gis tlimuloq Gjinisgam gisite'tg'p e'pit aq ji'nm menuaqaltinew. ¹² Amgwesewei e'pit weji gisita'sip ji'nmuigtug, weja'tegemgeg na na'gweg 'ms't ji'nmug weji ugs'tqamultipnig e'pitewigtug. Gitg ji'nmug aq e'pijig weji gisitasultipnig Gjinisgamewigtug aq maw 'ms't goqwei.

¹³ Telteg gisna mo teltenug ugjit e'pit eli a'sutman Gjinisgaml mimajuinuigtug aq mu a'gusuna'mn. Gilew ilsutmug. ¹⁴ Pugwelgig mimajuinu'g tel'ta'sultijig, “Mo teltenug ji'nm pita'qtn usapun aq mo weli angamgugtnug.” ¹⁵ Gatu tel'ta'sultijig aq teluejig, “Weli angamgug e'pit pita'q usapun aq me'gite'tg. E'pit weji ignmutup pita'qtn usapun gisa'l'j weli angamgusit.” ¹⁶ Ta'n wen getu gi'gaita'jig ugjit na ula, pas'g gis tlua's ninen aq igtigig ta'nig getlams'tasultijig Gjinisgaml, tel'ta'sultieg telteg na tlo'ltinen.

Gjisaqamaw ugwela'gewe'm

(Matiw 26.26-29; Malg 14.22-25; Lu'g 22.14-20)

¹⁷ Ula igtig ewi'gmuloq ta'n mo teta-pua'taqatiwoq. Ta'n tujiw weltesgatultioq

a'sutuo'guomei mawio'mi, mo apoqonmatultiwoq gatu awna asgariatultioq. ¹⁸ Amgwesewei, gegnuu'tuimgeg niguita'ioqop ta'n tujiw weltesgatultioq. Alt ta'n telimipnig, getlams'tasi. (¹⁹ Amuj na tel'ta'sultioq amujpa gi'gaita'ioq aq niguita'ioq glaman ta'nig gilew apji tetapua'tijig nenugsultitaq. Pas'g mo gelu'lgtnug Gjinisgamewigtug.) ²⁰ Ta'n tujiw mawtesgatultioq ugjit malqotmnew Gjisaqamaw ugwela'gewe'm mo tela'taqatiwoq ta'n tla'taqatigoq. Etli opla'taqatioq, ²¹ muta ta'n tujiw mijjultioq, 'ms't wen malqotg wilu aq mo tepiawo'g wen. Mo angitelmawoq ta'nig ewle'jultiji. Alt gewisultijig aq igtigig wesamatalultijig aq poqia'tijig. ²² Geggunmoqol giguowal ta'n tlatalultigoq aq tl p'teweiema'tigoq? Ma gepmitelmawoqig ta'nig getlams'tasultijig Gjinisgaml aq 'ntaqo'qona'lanew ewle'juinu'g. Goqwei pualioq ni'n tlimulinew ugjit ula? Pualioq ginitelmulinew? A' na moqwa! Mo ginitelmuloq!

²³ Weji msnmap Gjisaqamawigtug ta'n tel gegina'muloq. Etna na ula. Na Gjisaqamaw Se'sus na wela'gw ta'n netuisgo'teg, wesua'toq pipnaqan. ²⁴ Miwatmuatl Gjinisgaml aq sewisgina'toq na pipnaqan. Teluet, "Ula na na'qi, ta'n ignmuloq. Ugsua'tug aq malqotmug. Siaw tla'taqatigw ugjit migwitelminew." ²⁵ Ta'n tujiw gaqi uloqotalulti'titeg wijej tela'teget, wesua'latl gupji'tl aq teluet, "Ula na 'nqani'psmun ta'n Gjinisgam ignmugsioq. Pilei gis agnutmamgewei gisituaji ugtmimajuinung, aq ni'n gisa'tutes tlian ta'n tujiw gaqigunian. Ta'n tujiw samqwoltioq

tla'taqatigw ugjit migwitelminew.”

Nige' ni'n Poligap telimuloq

²⁶ Ta'n te's malqotmoq ula pipnaqan aq wet samqwoltioq ula 'nqani'psmun il musga'tuoq Gjisaqamaw ta'n teli np'g'pnaq ugjit gilew. Ula tla'taqatigw glapis apaja'sij. ²⁷ Pa na wen malqotg Gjisaqamawul ugwela'gewe'm ula pipnaqan aq ugt samqwaj ula 'nqani'psmun aq mo angitelmagul Se'sugulial ugjit gepmitelman ta'n nepg'pnaq aq gaqiguniepnaq, ilsumut ugjit tl pata'tegen. ²⁸ Amujpa na 'ms't wen panwijgatg ugtangita'suaqanm aq pipanimatl Gjinisgaml ugjit apigsigtugsin aq negm amujpa na apigsigtuatl witapal. Na tujiw gisi malqotg na pipnaqan aq ugt samqwaj na 'nqani'psmun. ²⁹ Gatu malqotg na pipnaqan aq wet samqwaj 'nqani'psmun Gjisaqamawewei aq mo tepawgtigw muta mo angite'tmuagw Se'sugulial wa'qi aq mo angite'lsigw ta'n tel pata'tegewinuit. Na tla'teget pegwatasin Gjinisgam ilsumulin. ³⁰ Etna na ugjit pugweloq gesnugu'tioq aq menaqana'tioq aq alt nepu'tipnig. ³¹ Pa na apji panwijgalsulti'gw tmg 'gtangita'suaqanminaq aq paqapugua'ti'gw gesgmnag mawatalulti'gw Gjinisgam ugwela'gewe'm, na tujiw Gjinisgam ma ugtapulugsi'gw. ³² Nige' te'sigisg'g Gjisaqamaw ilsumugsi'gw aq ugtapulugsi'gw glaman ta'n tujiw ugs'tqamu gaqiaq ma mn'tua'gig wije'waqqwig elue'winu'g.

³³ Nigmatut, ta'n tujiw mawita'ioq ugjit malqotmnew Gjisaqamaw ugwela'gewe'm,

esgmaltultigw ugjit 'ms't wenig peita'taq gesgmnaq 'pqoji mijjultinew. ³⁴ Aq wen guising, tlatalj wiguaq, glaman ma Gjnisgam ilsumulug ta'n tujiw ultesgatultioq. Aq ugjit ula igtigl, ilsuttes ta'n tujiw lia'n.

12

Ml'gigno'ti'l ta'n wejiaqal Wejuli Nisgaml ugtignmatimgewe'ml

¹ Nige' 'njignamtut ta'n ewi'gmuiioq ugjit ula ignmatimgewe'l Wejuli Nisgam ignmugsigupnn. Pualuloq wajui ns'tasultinew. ² Weli gji'tuoq gesgmnaq getlams'tmu'tiwoq oplapti'gmugsioqopni emtoqwalanew 'nnuoqta'wg ta'n mo mimajulti'gw aq mo gis glusulti'gw. ³ Pualuloq gilew ta'n getlams'tmu'tioq 'gji'tunew, "Ta'n pas'g wen Wejuli Nisgaml ilgwentl fluetew, 'Se'sus na negm Gjisaqamaw.' Ta'n wen teluet, 'Se'sus mo Gjnisgam' mo negm ilgwengugul Wejuli Nisgaml."

⁴ Gjnisgam ignmugsi'gw ml'gigno'ti ugjit piltuamu'gl lugowaqan lugutinenu gatu 'ms't weita'qal newgte'jit Wejuli Nisgam. ⁵ Gaqais milamu'g ta'n tl gis lugowatesnu Gjisaqamaw gatu pas'g newgte'jit Gjnisgam Gjisaqamaw ta'n elugowug. ⁶ Geggunmu'gl gaqais milamu'gl ignmatimgewe'l e'wmanenu ugjit Gjnisgam. Pas'g na newgte'jit Gjnisgam ignmugsi'gul ula ignmatimgewe'l aq na ml'gigno'ti ugjit lugowatesnu. ⁷ Wejuli Nisgam eig ta'n te'si'gw 'gtinnenaq. Gis nmituten ta'n etl lugwet 'gtinnenaq ugjit ta'n te'sijig getlams'tmu'tijig

ulapetmnew. ⁸ Wejuli Nisgam ignmuaj newgte'jilitl na ml'gigno'ti ugjit gnuategen ta'n goqwei me' gelu'lg tla'taqatinenu, aq igtig na ml'gigno'ti ugjit nata' gina'muet ta'n goqwe'l Nisgamewe'l. Piltuamu'gl ignmatimgewe'l wejiaqal na newgte'jit Wejuli Nisgam. ⁹ Wejuli Nisgam ignmuaj newgte'jilitl na ml'gigno'ti ugjit melgi gtlams'tasilin, ap igtig ignmuaj na ml'gigno'ti gugunmlin ugjit nuji npitegelin. ¹⁰ Na Wejuli Nisgam ignmuaj igtigl na ml'gigno'ti gis tla'tegelin paqalaiwaqan ta'n wejiaqal Gjinisgamewigtug. Ignmuaj igtigl na ml'gigno'ti gisi usgutmn Gjinisgam ugtagnutmaqanm. Ignmuaj ap igtigl na ml'gigno'ti ugjit 'gji'tilin na ignmatimgewe'l ugjian Gjinisgamewigtug gisna moqwa'. Ignmuaj igtigl na ml'gigno'ti ugjit tl piltui'silin. Ignmuatl ap igtigl na ml'gigno'ti ugjit gisi ns'tualin ta'n tel piltui'sij aq gisi gnuatuataq igtigig. ¹¹ Etna na ula newgte'jit Wejuli Nisgam ta'n ula 'ms't goqwei tela'tegej. Ignmuaj pilue'l ignmatimgewe'l ta'n te'siliji ta'n negm teli ul'te'tg.

Pugwelgl pugwe'l etegl gaqinal, pas'g newgte' gaqinu

¹² Pugwe'gl pugwe'l na etegl ga'qinal pas'g newgte' ga'qinu. Pa na wijej, ginu Gjinisgam ugtmimajuinumg pugwelu'g, gatu tleiaulti'gw newgte'jit Se'suguli. ¹³ Pa na wijej 'ms't ta'n te'sulti'gw, Lesui'paq, gisna ta'nig mo Lesui'peulti'gw, gisteju'g, gisna ta'nig assumsultijig, 'ms't sign'tugsi'gup na newgte'jit Wejuli Nisgam. 'Ms't tleiaulti'gw Se'suguli wa'qi. 'Ms't ignmugsi'gup na wijej newgte'jit Wejuli

Nisgam ta'n eig 'gtinnenaq aq gisa'lugsi'gw el mimajultinenu Gjinisgamewigtug. Pa wije aq ignmugsi'gw mijipjewe aq samqwan ugjit 'gjijaqamijinaq.

¹⁴ Pugwelgl pugwe'l etegl ga'qinal, mo pas'g newgte'tnug. ¹⁵ Pa na nige' 'ggatnug gis tluæg, “Mo tleiawiw ga'qi nige' muta mo ni'n 'gpitn.” Ma gisi 'nqa'tug mu tleiawin ga'qinal. ¹⁶ Pa na nige' 'gs'tuaqanug gis tluæg, “Mo tleiawiw ga'qi muta mo ni'n 'gpugug.” Ma gisi 'nqa'tug mu tleiawin ga'qinal. ¹⁷ Pa na ga'qinal pas'g 'gpugugwig, tal gis nuttew? Aq pa na pas'g 'gs'tuaqanig tal gisi gsips'gt'tew goqwei? ¹⁸ Gatu mu Gjinisgam telimugsiggup na. Ta'n tujiw eliugsi'gweg, pugwelgl pugwe'l iga'tugsigupnn ga'qinal ta'n negm tel puatg'pnn. ¹⁹ Pa na ga'qinal pas'g 'ngute'j etna na wiguamugt's. Ma tetaputest-nugul. ²⁰ Gatu nige' Gjinisgam eliugsi'gweg pugwelgl pugwe'l iga'tugsigupnn ga'qinal. Gatu pas'g newgte' ga'qinu.

²¹ Ma 'gpugugwinu gis tlimagul 'gpitninu, “Mo menuaqannu” aq gun'jinu ma gis tlimagul 'ggatinal, “Mo menuaqannu.” ²² Gatu awna alt pugwe'l tli angamgugt'tal menaqanan pas'g ma gis siawawgsultigw mo gugunmug. ²³⁻²⁴ Alt pugwe'l weli angamgugt'tal aq gepmite'tmu'gul gatu Gjinisgam na tel gisitugsigupnn ga'qinal ugjit maw gepmite'tmnenu ula pugwe'l ta'n mo tetuji gepmite'tmuggl. Mo teltenug al mesqo'ltinenu. Etna na ugjit weji angune'mu'gl ga'qinal na tel gepmite'tmu'gl. ²⁵⁻²⁶ Glaman ma' gisi nigtua'tun ga'qi. Gatu alt pugwe'l piltu lugwegl gatu 'ms't maw

lugutigl. Pa na newgtej asgiasg, 'ms't asgotg ga'qi. Pa na newgtej gepmite'tmg 'ms't gepmite'te'n.

²⁷ Pa na wijej 'ms't ta'n te'sioq ta'nig getlams'tasultioq mawnutultioq newgte' wa'qi Se'suguli gatu 'ms't wen ignmut ml'gigno'ti ugjit piltuamu'g ugtlgowaqan ta'n elugwatg aq amujpa gepmiteltulti'gw. ²⁸ Gjinisgam amgwesewei iga'lapni apostale'wiliji. Tapuewei iga'lapni ta'nig ugtagnutmaqanm pestunmuatiji mimajuinu'g. Si'stewei iga'lapni ta'nig nujigina'mua'tiliji. Na tujiw iga'lapni ta'nig ml'gigno'ti geggunmi'tip gis tla'taqatinew paqal'aiuti'l wejiaq Gjinisgamewigtug. Na tujiw ta'nig geggunmi'tij ignmatimgewei gisi npitaqatinew, ta'nig apoqonmua'tiji igtigig, aq ta'nig igtigig gisa'la'titaq maw lugutinew, aq ta'nig piltui'sultijig. ²⁹ Mo 'ms't ignmujig ml'gigno'ti ugjit apostale'witewultinew. Mo 'ms't ignmujig ml'gigno'ti ugjit pestunmnew Gjinisgam ugtagnutmaqanm, mo 'ms't ignmujig na ml'gigno'ti ugjit nujigina'mua'tinew. Mo 'ms't geggunmi'tigw ml'gigno'ti ugjit tla'taqatinew paqal'aiwaqan ta'n wejiaqal Gjinisgamewigtug. ³⁰ Gisna mo 'ms't ignmujig ml'gigno'ti ugjit nuji npitaqatiji, gisna piltui'sultijig, gisna gegnua'taqatijig ta'n teli'sulti'tij. ³¹ Iga'tug 'ggamlamung ugjit 'msnmnew ignmatimgewe'l ta'n maw gelu'lg. Gatu nige' gegnua'tultoqs'p ta'n me' pajiji gelu'lg.

13

Gjinisgam ugsaltuaqanm

¹ Pa na 'nta piltui'sian, aq gis tli'sian ta'n ansale'wijig gis tli'sulti'tij, gatu mu 'gsalaq igtigig pas'g tli ugsua'litaq pa wijej aq tl sespeian nige' tl toqsian. Gisna jijuej 'mtetaq, aq ma' jigs'tuigw.

² Pa na Gjinisgam ignmuj pestunmatmuan ugglusuaqanm, aq igani gji'tuan ta'n tliatew, aq gaqi gji'tuan 'ms't goqwei gatu mu 'gsalawg igtigig, tali ugtapsunitew? Pa na tetuji melgi gtlams'tasi je we'gaw gis gelu'lg gm'tn aq telimg maja'sin aq na teliaq, ma' tepawgtiw goqwei, mu 'gsaltuaqan gugunmuan. ³ Gatu ga'qi ignmuetuan ta'n te'sg goqwei geggunm ugjit ewle'juinu'g aq ignmalsian nu'gwa'lugsin gatu mu 'gsalaq igtigig na ma tali ula'linug.

⁴ Na mimajuinu ta'n gesalaji igtigig, maw sangewe'g, aq welm'toq. Mo qalipusitagw, mo wisguegw, mo nata' ginnuegw aq mo me'ge'iug. ⁵ Na mimajuinu ta'n gesalaji igtigig mo emegwe'wagul wen. Mo ne'paqtmug, mo munsagw ugjit negm tliaq tluen. Mo naqsi luawg, mo naqsi asgaiwam'g, aq mo enmite'tmug ta'n wen opla'l'j. ⁶ Mo wel'ta'sigw ta'n tujiw igtig mimajuinu opla'tegej gatu awna wel'ta'sit ta'n tujiw teliaqewei tela'tegetij ta'n telueg Nisgamewei wi'gatign. ⁷ Pa na 'gsalj wen, gisipuguttes ta'n pas'g goqwei. Apjiw 'gtlams'tasituates negmeg, apjiw lita'sualates ula'tegen, apji iga'lates.

⁸ 'Gsaltuaqan iapjiwewe'tew. Ta'n goqwe'l igan gnuatugsigupnn, tliatal, ta'n mimajuinu'g piltui'sultijig 'ns'tuaten, ugs'tqamugewe'l 'ns'tuo'ti gaqiatew. ⁹ Gjinisgam ignmugsi'gup ns'tuo'ti aq pestunmatmuan ugglusuaqanml aq igani gji'tuan

ta'n tliatew. Pas'g mo wajui ignmugsiggup negm 'ns'tuo'tim. ¹⁰ Ta'n tujiw Gjisaqamaw ta'n 'ms't goqwei geitoq apaja'sij, ta'n teli ns'tmu'ti'gw, na gaqiatew. Na tujiw wajui ignmugsitesnu negm ugtns'tuo'tim.

¹¹ Ta'n tujiw mijua'ji'juianeg telewistuap aq teli angita'siap, aq telgwijia'p 'st'ge' mijua'ji'. Ta'n tujiw gisigweianeg, puna'tuap ta'n tel mijua'ji'jueiap. ¹² Na teli apje'ji'jgl ta'n teli gji'julg Gjinisgam ta'n ma' gis nmiaqat. Gatu na'gweg iga'qt'tew ta'n tujiw nmiatesnu aq nenuatesnu. Nige' na mawi apje'jg ta'n tel nenug, gatu na'gweg iga'qt'tew ta'n tujiw wajui nenuatesnu pa wije' aq Gjinisgam ta'n tel nenugsi'gw.

¹³ Ula nesisgl ta'n esgwiaqal, 'gtlams'tuaqan, lita'suaqan, aq 'gsaltuaqan. Gatu na mawi ms'gi'g te's'g, na 'gsaltuaqan.

14

*Me' gegnua'tuloq ugjit na ignmatimgewe'l
ta'n wejiaqal Wejuli Nisgamewigtug*

¹ Munsugtmug 'gsalanew igtigig. Iga'tug 'ggam-lamung ugjit 'msnmnew ignmatimgewe'l ta'n wejiaqal Wejuli Nisgamewigtug. Me' aq igtigl pu-atmug ignmuan na ml'gigno'ti ugjit gisi pestunmuan Gjinisgam ugtagnutmaqanm. ² Na mima-juinu ta'n piltui'sit, ma gis glulagwi mimajuinu'g. Pas'g gelulatl Gjinisgam muta ma wen 'ns'tuagul. Weja'toq Wejuli Nisgam ugml'gigno'tim gisi piltui'sin. Ta'n goqwei wesgutg na mimgwa'tas'g. ³ Gatu na mimajuinu ta'n pestunmatmuaj Gjinisgaml ugtagnutmaqanm, gelulaji mimajuinu'g,

apoqonmuaji aq welgwijimaji aq apgnua'laji. ⁴ Na mimajuinu ta'n piltui'sit pas'g melgignewalsit ta'n teli gtlams'tasit. Gatu na mimajuinu ta'n wesgutmuaj Gjinisgaml ugtagnutmaqanm melgignewa'laji 'ms't ta'ni getlams'tmu'tiji.

⁵ 'Gsatmug 'ms't gis piltui'sultioq gatu me' aji gsatmug gisi pestunmatmoq Gjinisgam ugtagnutmaqanm. Muta na mimajuinu ta'n wesgutmuaj Gjinisgaml ugtagnutmaqanm me' mesgi'g 'lgo-waqan elugwet je mu ta'n wen piltui'sit, glapis nat wen i'g ta'n gis tlimaj mimajuinu'g ta'n gis tluet. Na tujiw 'ms't ta'nig getlams'tmu'tlijig gisi apoqonmua'ten. ⁶ Glaman, nigmatut, jijuaqa lia'n ta'n eimutioq aq piltui'sian ma 'ns'tuiwoq, tali apoqonmugsitoqs'p? 'Lpa ma tali apoqonmugsiwoq glapis 'pgisituloq ta'n goqwei Gjinisgam gis musga'tuip gisna ta'n goqwei geituan, gisna igan gnuatuloq ta'n tliatew gisna gina'muloq Gjinisgam ugglusuaqanm.

⁷ Ta'n tujiw wen tapia'ji'jte'gej, aq mo teta-pute'mug, tali gjitutes ta'n goqwei etlte'tg? Mo gisi gjitutes. ⁸ Ta'n tujiw matnaqqewaqaqan iga'q aq na ji'nm pipugwaqaqan putuatg aq mo tetapu putuatmug, ma wen gisgaje'iug ugjit lien matnaqqewaqaqanigtug. ⁹ Pa na wijej tal gisi ns'tultew wen ta'n goqwei wesgutmn ta'n tujiw piltui'sin pa mo wen gegnuat'uwagw ta'n goqwei wesgutmn. Ma 'ns'tulug aq ma tali ugtapsuninug. ¹⁰ Gaqais mili'sultijig mimajuinu'g aq 'ms't wen nest'g ta'n teli'sij. ¹¹ Gatu mu 'ns'tmuan ta'n negm teli'sij. Ma tli ugsua'lawt pa wijej aq gigmaq aq negm wijej tli ugsua'litew. ¹² Getaqite'tmoq 'msnmnew ignmatimgewe'l wejiaqal Wejuli Nisgamewigtug.

Me' glu'lg'tew glutmoq aq e'wmanew na ignmatimgewe'l ta'n apoqonmuataq igtigig ta'nig getlams'tmu'tijig.

¹³ Glaman na mimajuinu ta'n piltui'sit amujpa a'sutmat 'msnmn na ml'gigno'ti ugjit gis gnua'tuan ta'n gis tluet. ¹⁴ Ta'n tujiw piltui'sian ta'n teli a'sutmai, 'njijaqamij a'sutmat, gatu mo e'wmug 'ntangita'suaqanm. ¹⁵ Tala'tega's nige'? Gitg tla'tega's. Piltui'sites ta'n tujiw a'sutmaian, aq elg a'sutmai e'wman glusuaqann ta'n 'ms't wen 'ns'ttal na tujiw 'ns'tuiten. Piltuintutes ta'n tujiw 'gtapegieian, aq elg 'gtapegieian ta'n 'ns'tuiten. ¹⁶ Ta'n tujiw mawita'ioq aq miwatmaj Gjinisgam aq piltui'sin, igtigig tal gis tluet, "Na tliatew?" Mu 'ns'tlug ta'n goqwei wesgutmn. ¹⁷ Wel miwatmaq Gjinisgam, gatu na ala igtigig ma' gisi apoqonmuam'gig.

¹⁸ Miwatmaq Gjinisgam me' piam piltui'sian je mu gilew. ¹⁹ Gatu ta'n tujiw eim ta'nig getlams'tmu'tijig ultesgatulti'tij ugjit emtoqwalanew Gjinisgaml, tmg na'ngl glusuaqann tlua's ta'n 'ns'tuiten glaman gisi gina'mua's igtigig je mu newgtisga'q pituiptnnaqanigl glusuaqann ta'n piltui'si.

²⁰ Wijigatulti'gw, mut mijua'ji'juitew, gatu ugjit ta'n goqwei winjig tleie'n pa wijei aq gopisun, ta'n mo winjig geitug. Tli angita'si pa wijei aq mimajuinu ta'n nestue'g. ²¹ Gis ewi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatign na Gjinisgam teluet, "Ugji glusites ula mimajuinu'g igtigig ta'n piltui'sultijig aq se'g weita'jig gatu je we'gaw

'ntmimajuinumg ma' jigs'tuigw.”

Na teluet Gjinisgam.

²² Ta'n tujiw piltui'sin etl musga'tun Gjinisgam ugml'gigno'tim ta'nig mo getlams'tmu'ti'gw mo ugjit musga'tuan ta'nig getlams'tmu'tijig. Ta'n tujiw pestunmatmn Gjinisgam ugtagnutmaqanm etl musga'tajig ta'nig getlams'tmu'tijig Gjinisgam ugml'gigno'tim, mo ugjit ta'nig mo getlams'tmu'ti'gw.

²³ Ta'n tujiw a'sutmewinu'g mawita'tij 'ms't wenig poqji piltui'sultijig, aq mimajuinu'g ta'n mo nestasulti'gw ta'n tel piltui'sing gisna ta'nig mo getlams'tmu'ti'gw pisgwita'tij aq nutugsioq tluetaq, “Elue'wia'tioq.”

²⁴ Gatu 'ms't usgutmoq Gjinisgam ugtagnutmaqanm ta'n tujiw nat wen ta'n mo getlams'tasiug gisna mimajuinu ta'n mo nestasigw pisgwa'j na tujiw Gjinisgam ugtagnutmaqanm musga'tuatew ta'n tel lue'winuij aq ula glusuaqan asgaiagutal ugtangita'suaqanm.

²⁵ Na tujiw 'pqoji nmi'sitew ta'n menaqqajewei tele'g. Nutgul'pa'sitew aq emtoqwalatal Gjinisgaml. Tluetew, “Teliaq Gjinisgam eig ta'n eimoq.”

*Ta'n tujiw weltesgatultijig,
Gjinisgam mo pualagwi ewnasita'new*

²⁶ Glaman, nigmatut, tala'taqatitoqs'p ta'n tujiw ultesgatultioq ugjit emtoqwalanew Gjinisgam? 'Ms't wen geggung ml'gigno'ti ta'n tl gisi apoqonmuataq ta'nig getlams'tmu'tijig. Alt 'gtapegiattaq, igtig pestuntew, igtig tlimataq agnutmaqan ta'n Gjinisgaml ignmapnn, igtig piltui'sitew, aq ap igtig gegnua'tuataq mimajuinu ta'n goqwei wesgutg. Ta'n goqwei teliaq wet tliaq

ugjit ml'gignewa'tuan ta'n teli gtlams'tasulti'tij Gjinisgam ugtmimajuinung. ²⁷ Pa na mimajuinu'g eimu'tijig ta'n piltui'sultijig, pas'g tapusijig gisna nesisijig ignmua's tli'sultinew. Amujpa na ingute'jit etlewistoq aq na tujiw nat wen amujpa gegnua'tuaji ta'n goqwei wesgutmi'tij. ²⁸ Gatu mo mimajuinu eimug ta'n gis gnua'tuaj, na ula mimajuinu ta'n piltui'sit mu tli'siwis ta'n etl mawita'tij gatu gisi ngutewistuta Gjinisgaml. ²⁹ Ignmuanej tli'sultinew tapusijig gisna nesisijig ta'n Gjinisgam ignmuapni ugglusuaqanml aq iganigji'tuanew ta'n tliatew, gatu igtigig amujpa menaqqajewei angite'tmi'tij ta'n tlian ta'n goqwei wesgutmi'tij. ³⁰ Gatu nat wen ta'n etli ultesgatultioq 'msg agnutmaqan wejiaq Gjinisgamewigtug ta'n wen etlewistoq, 'nqa'sij, aq ignmua's ala igtigl tl ewistulin. ³¹ 'Ms't ta'n te'sioq gisi usguttoqsop Gjinisgam ugtagnutmaqanm, ingute'jit, glaman 'ms't gisi gnutmasultitoqs'p aq ulgwijimtultitoqs'p. ³² Migwite'tmug, na mimajuinu ta'n geggung Gjinisgam ugtagnutmaqanm geggung ml'gigno'ti gisi nqalsin aq esgman glapis ap negm gisi ewistun. ³³ Gjinisgam pualugsi'gw sangewo'ltinenu ta'n teli ultesgatulti'gw, mo pualugsigw ewnasita'nenu.

[Ala na'gwegl ji'n mug pemgopultijig igantug aq e'pijig aq un'jang maw pemgopultijig ugtejg. I tla'taqatipnig agnutma'-tinew aq mo jigs'tmi'tij.]

³⁴ Na e'pijig wantaqo'lti'tis ta'n tujiw weltesgatulti'tij a'sutuo'guomg. Mo ignmuam'gig mawagnutma'tinew ta'n tujiw nat wen pestung. Amujpa jigs'tmi'tij. Na telueg Lesui'pewei 't plu-

taqan. ³⁵ Pa na 'gtu 'gji'tu'tij goqwei pipan-ima'tis ugji'nmumuaq wiguaq. Mo teltenug ugjit e'pijig mawagnutma'tiji ta'n tujiw mimajuinu'g etli emtoqwala'tij Gjinisgaml. ³⁶ Mo wel'te'tmuoq. Tel'ta'sultioq pas'g gilew Golintewaq geituoq Gjinisgam ta'n tel puatg tlian. Gatu mo telianug. ³⁷ Pa na mimajuinu tli ugsualsij Gjinisgam ugtagnut-mewinumal gisna gisi msnmaj ignmatingewei wejiaq Wejuli Nisgaml uli gji'tus ta'n goqwei gis ewi'gmuloq na Gjinisgam ugt'tplutaqanm. ³⁸ Gatu mo jigs'tmug ula wi'gatign, mut jigs'tuanew.

³⁹ Glaman, nigmatut, iga'tug 'ggamlamung ugjit usgutmnew Gjinisgam ugtagnutmaqanm gatu mut wetqo'lanew wen piltui'sin. ⁴⁰ Amujpa 'ms't goqwei tetapua'tuoq aq gigwaji tla'taqatioq.

15

Se'sus ta'n tel minunsij

¹ Nigmatut, nige' getu migwimuloq ugjit na gelu'lg agnutmaqan ta'n tel pestunmuloqop. Wesua'tuoqop ta'n tel nutmoqop aq me' nige' melgi gtlams'tasultioq. ² Etna na ula gelu'lg agnutmaqan ta'n pestunmuloqop aq ta'n westaugasioqop. Siaw ml'gi gtlams'tasultioq aq gnn'moq 'ggamlamunuaq. Pa na mo gennmuoq 'ggamlamunuaq, mo tali ugtapsuninu ta'n teli gtlams'tasultioqop.

³ Ignmuloqop ta'n goqwei maw gelu'lg mesn-map. Etna na ula agnutmaqan. Na Se'suguli nepg'pnaq ugjit 'gtlue'utinal ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng. ⁴ Utqotalut'p aq nesug-una'qeg wenagiep aq minunsip ta'n tel wi'gas'g

Gjinisgam ugtwi'gatign. ⁵ Neialsip aq Pie'l nemi-apnn aq na tujiw igtigig unaqapemg nemia'tipnn. ⁶ Na tujiw neialsip aq me' aq na'n gasgiptnaqani-jig unaqapemg newgtsiniw 'ms't nemia'tipnn. Suel 'ms't me' mimajultijig nige' gisgug, gatu alt nepu'tipnig. ⁷ Na tujiw musgalsip aq Ji'mej nemi-apnn aq na tujiw 'ms't ta'n te'sijig apostale'wijig.

⁸ Ugtejgewei neialsip aq ni'n nemi'g'p. Mo wen tel'ta'sigup Se'suguli neialsitew aq ni'n nemi'g'p aq gawasga'siap aq getlams'tasiap. Ili ugs'tqamuip Gjinisgamewigtug. ⁹ Ni'n mawi ugtejgewa'jui ta'n te'sijig apostale'wijig je mu te'pmu tlui'tugsin apostale'wit muta amasgipnng'pnig Gjinisgam ugtmimajuinung. ¹⁰ Gjinisgam teli ul'telmip, apoqonmuip tele'n ni'n ta'n tele'i. Tetuji ul'telmip, me' melgi lugwa'p je mu ta'n igtigig apostale'wijig. Mu ta'n ni'n gis tla'tegewap gatu Gjinisgam ta'n teli ul'telmip, aq ugml'gigno'tim wet sapu tl lugwet ni'neg. ¹¹ Glaman, na ula ta'n pestunmatmeg aq getlams'tmoq, ugjiaq ni'neg gisna ugjiaq igtigig, 'ms't na wijej tel pestunmatmeg. Na.

Ta'n tl minunsultitesnu

¹² Gatu ge' tlimigw. Getlams'tmu'tioq ta'n goqwei pestunmatmeg, Se'suguli gisi np'geg aq minunsit. Goqwei alt wet tlueioq ta'n nepu'tipni ma' apaji minunsulti'gw? ¹³ Gatu pa na tliaq ta'n goqwei tlueioq, na mo Se'suguli minunsigup. ¹⁴ Pa na Se'suguli mo minunsigw ta'n tujiw gisi np'geg, na tujiw mo geggunmueg ta'n tl pestunmatmegeg aq gilew mo geggunmuoq ta'n goqwei 'gtlams'ttoqs'p. ¹⁵ Je me' aq na. Tel

musga'-lugsieg'p ugjit tli egisu agnimanen Gjin-
 isgam, muta wesgumg'tt'p ugjit negm unaqa'lan
 Se'sugulial gisi npliteg. Gatu pa na tliaq ta'nig
 nepu'tipnig ma apaji minunsulti'tigw, na tujiw
 mo wenaqa'lagupnn Se'sugulial. ¹⁶ Pa na ta'nig
 nepu'tipnig mo apaji minunsulti'gw, mo Se'suguli
 minunsigw. ¹⁷ Pa na Se'suguli mo minunsigus, na
 tujiw ta'n teli gtlams'tmu'tioq mo tali ula'lugsioq
 aq gilew me' elue'utigtug eimu'tioq. ¹⁸ Aq ta'nig
 getlams'tasultipni'g Se'sugulial ta'n nepu'tipnig
 mn'tua'gig el'ta'pnig. Na'te'l etl gaqiaq. Pas'g
 na mo telianug. ¹⁹ Pa na ta'n tel lita'sulti'gw
 Se'sugulieg pas'g gelu'lg ugjit ula mimajuaqan aq
 mo nugu, na tujiw te'pmug me' ewlite'lgaqan je
 mo ta'n pas'g wen piluei ula ugs'tqamug.

²⁰ Gatu Se'suguli gisi 'np'geg aq minunsip aq
 ula na teliaq. Etna na ugjit weji musga'tugsi'gw
 ta'n nepu'tipnig wije'i tli apaji minunsultitaq.
²¹ Mimajuinu'g nepu'tipni ugjit ta'n tela'tegep
 newgte'jip ji'nm Ata aq mimajuinu'g gisi apaji
 minunsultitaq ugjit ta'n tela'tegep igtig ji'nm
 Se'suguli. ²² Ta'n te'sijig mimajuinu'g 'npu'titaq
 muta wet agutmu'tijig Atao'q, pa na wije'i ta'n
 te'sijig mimajuinu'g apaji minunsultitaq tleiaulti-
 jig Se'sugulieg. ²³ Gatu ta'n te'sit wen minun-
 sitew ta'n tujiw tetaputesg iga'q. Se'suguli amgwe-
 sewa'juip. Minunsit aq na tujiw ta'nig tleiaultijig
 negmeg minunsultitaq ta'n tujiw apaji pgising.
²⁴ Na tujiw gaqietew ugs'tqamu. Se'suguli wis-
 suignemataq mn'tu'g, igani assusultijig, aq ta'nig
 geggunmi'tij ml'gigno'ti. Gjinisgam ujjl iga'tuatew
 ugpitng 'ms't goqwei. ²⁵ Amujpa Se'suguli igani

assusit glapis Gjinisgam wissuignemaj 'ms't ta'n te'sijig ta'n getana'titl. ²⁶ Ugtejgewei ta'n goqwei getanugsi'gup ta'n Se'suguli jiglatteu, na 'npuaqan. Na tujiw 'ms't goqwei wissuigno'tg. ²⁷ Ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng, “Gjinisgam wissuignatg'p 'ms't goqwei aq iga'tuap Se'sugulial uppitng.” Weli gji'tuoq, na glusuaqann “'ms't goqwei” mo mawi igalsigup Gjinisgam ta'n iga'tuapnn 'ms't goqwei Se'sus uppitng. ²⁸ Gatu ta'n tujiw 'ms't goqwei gaqi iga'tuteg Se'suguli uppitng, aq negm igani assusit, na tujiw negm na Gjinisgam uggwisl, igalsilital Gjinisgam uppitng ta'n 'ms't goqwei gaqi iga'tuap negm uppitng. Na tujiw Gjinisgam mesta assusitew 'ms't tami.

²⁹ Gatu ta'nig nepu'tipnig mo apaji unagita'ti'gw, goqwei ugjit sign'tuaten ula mimajuinu'g ugjit ta'nig gis nepu'tipnig? Goqwei wet tla'taqatloq glapis 'gtlams'tmoq ta'nig nepu'tipnig apaji minunsultitaq? ³⁰ Aq ninen, goqwei ugjit iga'tutesnen 'ntmimajuaqanminen te'sigisg'g? ³¹ Wijigatulti'gw te'sigisg'g weltesgm 'npuaqan. Me'gitelmuloq ta'n tel gegnu pmita'ioq Se'suguliewigtug, na Gjisaqamawminu. Etna na ugjit wet tlimuloq. ³² Tali ugtapsunig gis matnijig Epesusewaq pa wijej aq, elue'ultijig wi'sisg ugjit pas'g ta'n goqwei 'msntes ula ugs'tqamug? Mo teli ula'liug. Pa na mo nugu apaji minunsultigw na tujiw tla'taqatinej ta'n i' tluepnig, “Jugwita'gw, mijjultinej, aq samqwoltinej aq giso'ltinej muta sapo'nug 'npu'titesnu.” Pas'g na mo telianug.

³³ Mut lue'wa'lugsultinew. Pa na gitapaq na negmow ta'nig opla'taqatijig na 'pqot tla'tegetes

'st'ge' negmow aq seioqwialsin. ³⁴ 'Ns'tua aq pun lue'wia aq pun pata'tega. Alt gilew mo nenuawoq Gjinisgam je tlia tlui'tusultioq Gjinisgam ugtmi-majuinumg.

Pilue'gt'tal gaqinal ta'n tujiw minunsulti'gw

³⁵ Nat wen pipanigesij, “Tal gis minunsulti-taq ta'nig nepu'tipnig? Talamugt'tal wa'qiwal?”

³⁶ Elue'wien ta gi'l! Pa na mo nestmun ta'n tel pipanigesin. Ta'n tujiw iga'taqun 'sginmin maqamigeg, ma 'sgalianug glapis sugul'gaq. ³⁷ Aq ta'n goqwei iga'taqutmn maqamigeg pas'g 'sginmin. Etug 'sginmin glumgwei gisna ap igtig 'sginmin ta'n pugjige'l 'pjojigwetew. Mo iga'taqutmun ta'n goqwei gis gisigweg. Na 'sginmin ta'n iga'taqutmn, 'lpa piltui angamgug ta'n tujiw gisigweg. ³⁸ Gjinisgam ignmatg 'sginmin 'pjoji sgalian aq nigweg tlamugt'tew ta'n negm tel puatg. El'toq te's 'sginmin sgalian aq nigwen ta'n telamu'gl iga'taqut'pnn. Igataqutmn piesgmn, piesgmn nigwetew.

³⁹ Eimu'tijig mimajuinu'g, wi'sisg, jipji'jg, aq nme'ji'jg. Mimajuinu'g wa'qiwal mo wije'nugul aq wi'sisg, gisna ala igtigig.

⁴⁰ Negmow ta'nig tleiaultijig wa'so'q wa'qiwal me' pilue'l aq ginu. Negmow wa'so'q me' weli angamgusultijig je mu negmow ta'nig tleiaultijig ula ugs'tqamug. ⁴¹ Na na'gu'set welaset, aq tepgun'set piltuaset, aq gloqowe'jg me' aji piltuasultijig aq alt gloqowe'jg me' nutgasultijig je mu igtigig.

⁴² Etna na ula wije'tew ta'n tujiw nepu'tijig apaji minunsulti'tij me' pilue'l ga'qinal gugunmi'titaq. Ta'n tujiw 'npuinu utqutaluj sugul'gatew, gatu

ta'n tujiw minunsij iapjiwewei mimajuaqan guguntew. ⁴³ Ta'n tujiw 'npuinu utqutaluj, ma nugu gepmitelmam'g gatu ta'n tujiw minunsij na tujiw apji gepmitelmaten. Gaqinal menaqanaqal aq 'nputitesnu, gatu ta'n tujiw apaji minunsulti'gw ml'gignattesnu aq apjiw mimajultitesnu. ⁴⁴ Ta'n tujiw utqutaluj ugs'tqamugewei wa'qi gatu ta'n tujiw minunsij wa'so'qewe'tew wa'qi. Gjinisgam gisitoq ugs'tqamugewei ga'qinal aq maw wa'so'qewei ga'qinal gisitital. ⁴⁵ Tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng, “Gjinisgam eliapnn Ataal, amgwesewei ji'nmul, aq ignmuapnn mimajilin,” gatu ugtejgewei Ata, na Se'suguli. Negm ignmugsitesnu iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q. ⁴⁶ Amgwesewei, geggunmu'gl ugs'tqamugewei ga'qinal, gatu pugjige'l Gjinisgam ignmugsitesnu wa'so'qewei ga'qinal. ⁴⁷ Amgwesewei Ata wejitasip t'pgwan aq tleiawit ugs'tqamug, gatu tapuewei Ata na Se'suguli na wejiep wa'so'q, ⁴⁸ Ta'nig tleiaultijig ugs'tqamu wije telita'sultijig pa wije aq ta'n wen t'pgwanigtug wejiep. Ta'nig tleiaultijig wa'so'q wije telita'sultijig pa wije aq ta'n wen wejiep wa'so'q. ⁴⁹ Ms't ta'n te'si'gw wije telita'sulti'gw pa wije aq Ata, gatu newgte' na'gweg wije tlitasultitesnug pa wije aq Se'suguli.

⁵⁰ Ula telimuloq, nigmatut, na mimajuinu'g ula ugs'tqamug ma gisi pisgwita'gwig Gjinisgam ugtelege'wa'gimg. Ta'nig geggunmi'titl ugs'tqamugewei wa'qiwal ma gisi msnmi'ti'gw ta'n goqwei iapjiwewei glapis 'msnmi'titaq wa'so'qewei wa'qiwal muta ugs'tqamugewei

wa'qiwal 'np'tal aq ma iapjiw mimajulti'gw.

⁵¹ Getu' gnuatuloq ta'n goqwei a'guteg. Ma 'ms't gaqi 'npu'tigw, gatu awna jiniw ignmugsitesnu pile'l ga'qinal. ⁵² Tli nqa'si tliatew pa wije i aq ta'n 'gpugug teli psigwates. Na tliatew ta'n tujiw Gjinisgam ugtejgewei ugpiugwaqanm nutmoq. Na tujiw ta'nig nepu'tijig unagita'taq aq iapjiw mimajultitaq. Toqo ginu ignmugsitesnu pile'l ga'qinal ta'n iapjiw mimajultitesnu. ⁵³ Nige' geggunmu'gl ugs'tqamugewe'l ga'qinal, ta'n 'np'tal. Amujpa ignmugsitesnu wa'so'qewe'l ga'qinal glaman ma 'npu'tigw. Na tujiw iapjiw mimajultitesnu. ⁵⁴ Ta'n tujiw ula tliatew, ignmugsi'gw wa'so'qewe'l ga'qinal glaman ma 'npu'tigw gatu iapjiw mimajultitesnu. Na tujiw ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng na tliatew,
 “Npuaqan wissuignulten.

'Npuaqan ma nugu i'gtug.

⁵⁵ 'Npuaqan, ma nugu wissuignemiweg.

'Npuaqan, mo etenug 'gml'gigno'tim ta'n tli asgaiwitesnen?”

⁵⁶ Lue'uti ta'n pegisitoq 'npuaqan gaqiatew aq na 'tplutaqan ta'n musga'tugsi'gw 'gtlue'utinal ma nugu ilsumugsigw. ⁵⁷ Ge' miwatmuanej Gjinisgam ta'n ignmugsi'gup wissuignemotmnenu 'npuaqan wet sapu tl lugwet Gjisaqamaw Se'suguli.

⁵⁸ Glaman wijigatulti'gw, ta'n mawi gsaluloq, ml'g'pugultigw. Mut goqwei ignmatmnew maja'lugsinew ta'n teli gtlams'tasultioq Se'suguliewigtug aq mut ignmuanew wen lue'wa'lugsinew. Iapjiw siaw lugwatmug

Gjinisgam ugtlgowaqan muta geitu'g ta'n goqwei tela'tuoq Se'suguliewigtug apjiw tepawgtig.

16

Pem mawo'tu'tij suliewei ugjit gitapenaq ta'nig getlams'tasultijig

¹ Pualuloq tla'taqatinew pa wijeï aq ta'n telimg'pnig igtigig ta'nig getlams'tasultijig Galetiaewa'gig. Pem mawo'tu'tij suliewei ugjit apoqonmuanew ta'nig getlams'tasultijig Seluselemg. ² Te's aqantie'umg 'ms't ta'n te'sioq ta'n telgi'g suliewei gis ne'pa'tuoq aqantie'uti amujpa na ta's'g iga'tuoq gmetug. Na tla'taqatioq, glaman ta'n tujiw 'pgisinin ma al mawa'tuoq suliewei. ³ Na tujiw apgotgimas ji'n mug ta'n gilew gisi mgnogopnig ugjit la'tunew ula 'gtignmatimgewe'mual Seluselemg aq ignmua's wi'gatignn ugjit gnuatugsinew ula ignmatimgewei. ⁴ Nemituan tepawgtig ugjit ni'n lien, na tujiw wije'witaq.

Ta'n goqwei Poligap gisite'tg

⁵ Pugjitew jugu'a's aq naji mittugwalultoqs'p gatu tmg amujpa wet saputa'sia's Masetoni- aewa'gig aq na tujiw 'pgisintes ta'n eimu'tioq. ⁶ Etug jel siawqattes ta'n eimoq glapis gesig gaqiaq. Na tujiw gisi apoqonmuitoqs'p ta'n tl siawa'sites ta'n tet tami lia's. ⁷ Mo pas'g getu nemu'luoq gijga'ji'. Me' getu 'pgitgatk ta'n eimoq, Gjisaqamaw tli ul'te'tg.

⁸ Gatu siawqattes Epesuseg glapis pestie'uti teluisig Pentigast iga'q. ⁹ Assma nige' pugwelg lugowaqan ugjit Gjinisgam eteg ta'n maw tepawgtig

ugjit lugwattes, je tlia i'mu'ti'tij pugwelgig ta'nig getantu'tij Gjinisgam ugtlgowaƣan.

¹⁰ Ta'n tujiw Timoti 'pgising ta'n eimutioq, mut awan'ta'sultinew ugjit ul'ta'sualanew muta negm elugowatl Se'sugulial pa wijeï aq ni'n. ¹¹ Mut wen ignmuanew pepsitelman gatu apat gitmug welgwijing aq apoƣonmug ta'n tl siawa'sitew glapis 'pgising ta'n eim. Esgmalg apaja'sin aq maw igtigig ta'nig wijig'tijig ta'nig getlams'tasultijig.

¹² Gatu nige' ugjit wijigmug Apollos. Mun-saiaƣap ugjit mittugwalugsinew aq maw igtigig ta'nig getlams'tasultijig gatu mo wel'te'tmug'p ugjit lien nige'. Gatu lietew ta'n gase'g gisi pgwa-toq.

Ugtejgewe'l glusuaƣan

¹³ Ango'tmug aq ml'g'pugultigw. Ml'gito'ltigw, aq ml'gi gtlams'tasultioq. ¹⁴ Ta'n pas'g goqwei tela'tuoq, tla'tug muta gesaloqig igtigig.

¹⁵ Gejioqig, Stipen (E'gian), aq wi'gma, amgwesewa'juultipnig ta'n getlams'tasultijig Gli'gewa'gig. Igalsultipnig ugjit lugowanew Gjinisgam ugtmimajuinumg. Wijigatulti'gw, etawaqtmuloq ¹⁶ ugjit majulgwalanew na mimajuinu'g ta'n ilgwenugsioq pa wijeï aq negmow, Stipen aq wi'gma maw 'ms't wen ta'n maw lugutijig.

¹⁷ Welgwijin muta Stipan, Poltunatus aq Aqqaigs weita'pnig ta'n eimoq. Gilew mo eimu'tiwoq ta'n eim ta'n tli apoƣonmuitoqs'p gatu negmow apoƣonmui'pnig. ¹⁸ Aq welgwija'lipni pa wijeï aq ta'n tel welgwija'lugsioqopnig.

Na mimajuinu'g ta'n telo'ltijig 'st'ge' negmow te'pmi'tij gepmitelmugsinew.

¹⁹ 'Ms't ta'n te'sijig ta'n getlams'tasultijig E'siaewa'gig, me' wi'tugsioqopnig. Aguila aq Plisilla elgitmugsioqol ugt'gsaltuaqanmuow aq maw igtigig Gjinisgam ugtmimajuinung ta'nig mawi ultesgatultijig wiguowaq. ²⁰ 'Ms't ta'n te'sijig ta'nig getlams'tasultijig pipanimipnig ugjit wi'tan. Ultesgug 'ms't wen aq tla'tagatigw ugjit musga'tunew ta'n teli gsaltultioq.

²¹ Pa na npitnigtug ula ewi'gm, “Ni'n Poligap wel'ta'sualuloq.”

²² Ta'n wen mo gesalagul Gjisaqamawul, Gjinisgam ugtapulatal. Etawaqtmul Gjisaqamawminu, Se'suguli apugjig apaji pgisinn.

²³ Etamg Gjisaqamaw Se'suguli ul'telmugsinew.

²⁴ Elgitmuloq ntg'saltuaqanm muta 'ms't tleiaultioq Se'suguliewigtug. Glapis ap nemu'loq, Poligap.

Gelulg Glusuaqan: Gisiteget Agnutmugsi'gw Mi'kmaq: Mi'kmaq New Testament New Testament only

copyright © 2003 Canadian Bible Society

Language: Mi'kmaq

Translation by: Canadian Bible Society

Mi'kmaq New Testament About Mi'kmaq

Mi'kmaq is an Eastern Algonquian language, spoken by the Mi'kmaq First Nations people indigenous to Canada's Maritime Provinces and the Gaspé Peninsula of Quebec, with some dialects extending into Maine in the U.S. The nation has a population of about 40,000, of whom nearly 11,000 speak the Mi'kmaq language. Once written in Mi'kmaq hieroglyphic writing, it is now written using mostly letters of the standard Latin alphabet.

About This Translation

This is a translation of the New Testament in the Mi'kmaq dialect spoken in Quebec. The translation was coordinated under the auspices of the North American Branch of the Summer Institute of Linguistics. If you are interested in obtaining a printed copy of this Bible, please contact the Canadian Bible Society at <http://www.biblescanada.com>.

Copyright Information

The New Testament in Mi'kmaq © 1998 Canadian Bible Society

The text of the New Testament in Mi'kmaq that appears in this electronic format or website is for personal use only.

Up to five hundred (500) verses of the Bible text in any form (written, visual, electronic or audio) may be quoted without permission. The quoted verses may not be more than 50% of a complete book of the Bible, or more than 25% of the total text of the work in which they are quoted. Prior written permission must be obtained for any other use of the text. Copyright acknowledgement must in all cases appear on the title or copyright page.

For more information on copyright conditions or to apply, visit <http://www.biblesociety.ca/copyright>

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

01b2c1f8-15e5-5274-84ee-867154576051